

KARJALAN POJAT

N:o 3
SYYSKUU
2014

POHJOIS-KARJALAN

RESERVILÄISLEHTI

Mottimestarin kesä 2014 Ilomantsissa

Uusi urheilullinen katumaasturi. GLA.

Saatavana uusimman sukupolven 4MATIC-nelivedolla.

GLA 200 alk. 24 233,87 € + toimituskulut 600 € = 24 833,87 €
GLA 200 CDI 4Matic A alk. 28 669,35 € + toimituskulut 600 € = 29 269,35 €
Verovapaa vientihinta on kotimaan hinnaston autoveroton hinta ilman alv:tä.
Lisätietoja osoitteesta www.mercedes-benz.fi/taxfree. Kuvan auto GLA 45 AMG 4MATIC.

MERCEDES-BENZ 75 v
MAAHANTUOJAN JUHLAVUOSI

**Uusi Mercedes-Benz omaksi ilman autoveroa?
Onnistuu ja kaiken lisäksi helposti.**

Ole yhteydessä Tax Free -kaupan ammattilaiseen, kun haluat verovapaan Mercedesksen yhdellä puhelinsoitolla ja ilman välikäsiä. Kimmo Liljedahl palvelee sinua mielellään.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

VEHO 75
NAUTI MATKASTA

Kysy erikois-
tarjoustamme
rauhanturvaajille!

Tax Free -myyntipalvelut
Kimmo Liljedahl, p. +358 (0)10 569 3460
Mäkituvantie 3, Koivuhaka,
01510 Vantaa, Finland
taxfree@veho.fi

KARJALASTA KAJAHTAA

Arvoisat Karjalan Pojat -lehden lukijat. Sain olla mukana syyskuun alussa Padasjoella pidetyssä Reserviupseeriliiton hallituksen kokoustapahtumassa. Vapaamuotoisen ohjelman ja ryhmätöiden lisäksi pidimme myös hallituksen virallisen kokouksen.

Tapahtumalle, jossa ei pidetä pelkästään kokousta, vaan tehdään myös ryhmätöitä ennalta sovituista asioista ja tarjotaan aikaa hallitusten jäsenten vapaamuotoiseen keskusteluun ja verkottumiseen, oli selkeästi tilausta. Viikonlopun ryhmätöissä pohdimme jäsenhankintaan liittyviä asioita sekä ”viilasimme” liiton ensi vuoden toimintasuunnitelmaa. Jäsenhankinta-asiaa pohdittaessa tuli selkeästi esille se, että Ruuhka-Suomen isoissa upseeripiireissä ja kasvukeskuksissa on erilaiset ongelmat ja kipupisteet, kuin meillä täällä vähäväkisillä alueilla.

Tosiasia on, että puolustusvoimien reservin määrän pienentyessä myös reserviupseereita

valmistuu vähemmän. Lisäksi erilaisten yhdistysten, yhteisöjen ja seurojen määrä on kasvanut valtavasti viime vuosina. Kilpailu vapaista sieluista yhdistyksiin ja seuroihin on nykyisellään valtaisa. Meidän vapaaehtoisen maanpuolustuksen kentässä toimiville nopeasti muuttuva yhteiskunnan tila antaakin roimasti ajattelemisen aihetta. Miten tehdä toimiminen maanpuolustusjärjestössä niin houkuttelevaksi, että saisimme uusia toimijoita mukaan toimintaamme.

Liittomme toiminnan arvoja ovat isänmaallisuus, hyvä johtajuus, veteraanien perintö, sekä yleinen asevelvollisuus. Reserviupseereita yhdistää isänmaallinen halu kehittää maatamme ja tarpeen vaatiessa puolustaa sitä myös aseellisesti. Kunnioitamme veteraanisukupolven taistelua ja työtä itsenäisyytemme turvaamiseksi. Nämä liittomme arvot ovat viime aikoina useasti nousseet mieleeni tilaisuuksissa, joissa on muisteltu 70-vuotta sitten saavutettua torjuntavoittoa.

Miten ymmärtäisimme, ettei nykyinen

vapaa ja moniarvoinen yhteiskuntamme olisi olemassa ilman veteraanisukupolven miesten ja naisten uhrauksia. Minkälaisiin uhrauksiin me olisimme valmiita? Historialla on taipumus toistaa itseään. Tässä ajassa, jossa matkustajakoneita ammutaan alas, naapurimaan rajavartioita kaapataan tai tunnuksettomia vihreitä aseellisia sotilaita liikkuu toisen suvereenin valtion alueella, jotain on pahasti pielessä.

Näyttääkin, että vain riittävän suuret ja hyvin koulutetut puolustusvoimat pystyvät takaamaan suvereenisuutemme. Puolustusvoimat on meidän vakuutus. Vakuutusta ei voi ottaa sen jälkeen, kun vahinko on tapahtunut. Pidettäköön siis vakuutus voimassa ja päivitettyinä.

Juha Rytönen
Pohjois-Karjalan
Reserviupseeripiirin
puheenjohtaja

KUULLOS PYHÄ VALA

Valan sanat nousevat meidän reserviläisten tajuntaan taas koko merkityksessään. Euroopassa ollaan jälleen kerran sodan partaalla. Kun Kansainliitto (1919) – myöhempi Yhdistyneet kansakunnat (1944) – perustettiin, oli sen tehtävänä aseistariisunta, valtioiden välisten asioiden ratkaisu ja elinolosuhteiden ylläpito. Kovin paljonhan tuo ei Suomea auttanut vuonna 1939 niin kuin varsin hyvin tiedämme. Sama meno näyttäisi jatkuvan, vaikka molempien maailmanpalojen jälkeen on yksissä tuumin julistettu ”ei koskaan enää”. Suurvalloilla on suurvaltojen pyrkimykset, ja se meidän on muistettava ja sen mukaan toimittava.

Kesä on takana ja syksyinen aherrus on alkanut niin työpaikoilla kuin kouluissakin. Toivottavasti säät suosivat kesääsi ja lomaasi. Lepo ja arjesta irrottautuminen tekee useammalle meistä hyvää. Jokainen on vuosien varrella löytänyt omat tapansa ja paikkansa lomansa viettoon. Syksyn myötä järjestötoiminta monine aktiviteetteineen alkaa. Kokoukset ja talkoot kutsuvat reippaita osallistujia ja taitaapa maakunnan harvenneilta ampumaradoiltakin vielä kuulua aseiden laukausten ääniä. Ammunta on tärkeä ja laajoja joukkoja kiinnostava toimintamuoto, jonka harrastusmahdollisuuksien

turvaamiseksi on kaikki mahdollinen tehtävä.

Reserviläispiiri ja Reserviupseeripiiri ovat yhdessä päättäneet perustaa Pohjois-Karjalaan SRA –toimikunnan, jossa on jäseniä molemmista piireistä. Toimikunnan tarkoitus on nykyistä paremmin organisoida ja tiedottaa lajin harrastus- ja kilpailutoiminnasta. On erinomainen asia että jäsenistö tällä tavalla haluaa kehittää omaa harrastustaan.

Syksyn kokoukset ovat alkaneet. Piirihallituskin ehti jo kokoontumaan Polvijärvellä Koskipirtillä. Henkilövalinnat ovat tärkeitä ja luovat jatkuvuutta ja uskottavuutta piirin toimintaan. Piirin puheenjohtajistossa tapahtuu muutoksia vuodenvaihteessa, kun oma kaksivuotiskauteni lähenee loppua. Erinomaisia ja jo nyt piirin edustustehtävissä sekä monissa muissa vapaaehtoisen maanpuolustuksen tehtävissä karaistuneita ehdokkaita on lupautunut vastuupaikoille. Näitten miesten kanssa on ilo tehdä tätä työtä.

Olen kohdannut tämän vuoden aikana elämässäni suuren surun ja menetyksen. Muutokseen ei ole ollut helppoa tottua. Varmasti tämä on toimissani näkynytkin. Elämä on kuitenkin välillä mutkikasta, raskastakin ja kuitenkin eteenpäin on mentävä. Reserviläispiiri esittää minua Reserviläisliiton

liittohallitukseen seuraavaksi kahdeksi vuodeksi. Olen erittäin kiitollinen saamastani tuesta. Jos niin päätätte, otan tehtävän vastaan ja hoidan sitä kaikella osaamisellani ja tarmolla.

Toivon runsasta osallistumista 22.10.2014 Reserviläispiirin syyskokoukseen. Kokouksessa SINÄ saat olla vaikuttamassa ja päättämässä piirin asioista. Samassa kokouksessa saat myös viimeisimmän tiedon Joensuussa 15.–16.11.2014 järjestettävästä Reserviläisliiton liittokokouksesta ja mahdollisten henkilövalintojen taustoista. Liittokokous on tärkeä vaikuttamisen paikka. Haastankin nyt yhdistyksiä ja maanpuolustushenkilöitä ihmisiä osallistumaan Joensuun moniin tapahtumiin, joista löytyy tietoa toisaalta tästä lehdestä.

Valan pysäyttävien ja ajattelemaan laittavien sanojen johdattamana toivotan kaikille tapahtumarikasta syksyä. Kentällä tavataan. ”Kuullos pyhä vala, kallis Suomenmaa: Sinuun koskea, ei väkivalta saa! Sua suojelemme, verin varjelemme. Ollos huoleton, poikas valveill’ on!

Hannu P. Martikainen
Pohjois-Karjalan
reserviläispiirin
puheenjohtaja

TOIMINNANJOHTAJAN TERVEISET

Takana on lämmin kesä ja meidän toiminnassamme vuoden kolmas jakso. Kesä-heinäkuu on loma-aikaa perinteisille toiminnanaloille, mutta reserviläistoiminnan saralla se on osaltaan akkujen lataamista, mutta myös aktiivista toiminta-aikaa. Kesän aikana miteltiin niin piirin kuin liitonkin sisällä useiden lajien mestaruuksista ja menestystä on tullut laajalla rintamalla. Tuloksia kilpailuista löytyy Pohjois-Karjalan Reserviläisten (www.pkreservi.fi) sekä Reserviläisurheiluliiton sivuilta (www.reserviläisurheiluliitto.fi).

Ampumakilpailuissa elettiin historiallisia hetkiä, kun kesällä käytiin viimeiset liittojen järjestämät itsenäiset mestaruuskilpailut. Ensi kesänä molempien liittojen kilpailijat mittelevät paremmuudesta yhteisissä kisoissa. Yhdistäminen tuo mukanaan haasteita, mutta suunnitteleamalla toimintamme oikein saamme varmasti täyden hyödyn isommista, näkyvydeltään laajemmista, ennätyskelpoisista kilpailuista.

Ammunta on yleisin ja ehdottoman tärkeä toimintamuoto reserviläistoiminnassa, mutta emme saa unohtaa muita toimintamuotoja, kuten maastotoimintaa, eri lajeissa tapahtuvaa liikuntaa ja urheilua, erilaista koulutusta sekä maanpuolustustahdon ylläpitämiseen tähtäävää toimintaa. Reserviläisten yleisen fyysisen kunnan ylläpitämisestä ja kehittämisestä jokainen reserviläinen vastaa itse. Laaja-alainen reserviläiskunnan ylläpitäminen on takeena toimintakuntoisten joukkojen olemassaololle. Käyttäkää hyväksenne Reserviläisurheiluliiton nettisivulta löytyvää sähköistä Kuntokorttia oman henkilökohtaisen fyysisen kunnan kehityksen seuraamiseen. Kuntokortti auttaa seuraamaan omaa aktiivisuutta ja sitä kautta myös ylläpitämään liikuntamotivaatiota ja monipuolista liikuntaa.

Syksyn piirihallituksen kokoukset pidettiin syyskuun alussa ja piirien toiminnasuunnittelu vuodelle 2015 on saatu aluilleen. Lokakuussa piirit pitävät vuosikokouksensa ja lyövät

lukkoon ensi vuoden toimintasuunnitelmansa. Loppuvuoden aikana tulee huolehtia siitä, että nyt viimeistään yhdistykset täyttävät ja tarkentavat toimintakertomuksensa niin, että saadaan oikea kuva mitä ja missä meidän toiminnassa tapahtuu.

Reserviläisliiton Liittokokous Joensuussa kuluvan vuoden marraskuussa pitää kokoustoimikuntaan nimetyt henkilöt työllistettyinä ja valmistelut ovat oikein hyvällä mallilla. Vaikka liitto onkin tilaisuuden pääjärjestämisvastuussa, on paikallisten yhteisöjen työ tärkeää tilaisuuden onnistumiseksi. Vaikuttaa siltä, että toiminnastamme saadaan annettua hyvä kuva kaikille tilaisuuteen osallistujille, ja uskon että aktiivisen tiedotustoiminnan ansiosta toimintamme saa huomiota myös laajalti ympäri maata.

Syysterveisin

Arto Mulari
Pohjois-Karjalan
reserviläispiirin
toiminnanjohtaja

Sotilaskotiyhdistys järjesti aluetoimiston tervetulo-kahvituksen virastotalon henkilöstölle.

Aluetoimiston vuosipäivä Enossa helmikuussa. Mieslaulajien kuoro sai kutsuvierailta raikuvat aplodit.

Maanpuolustustapahtumat maakunnassa

Pohjois-Karjalan maakunnassa on pitkät perinteet maanpuolustustapahtumien ja -tilaisuuksien järjestämisessä.

Puolustusvoimat on ollut aktiivisesti mukana vuosikymmenien ajan järjestämässä tapahtumia ja tilaisuuksia yhteistoiminnassa kuntien, kaupunkien ja eri maanpuolustusjärjestöjen ja -yhdistysten kanssa eri puolilla maakuntaa.

Pohjois-Karjalan rajavartiosto järjestää myös omalta osaltaan erilaisia maanpuolustustapahtumia ja -tilaisuuksia. Maanpuolustustapahtumilla ja -tilaisuuksilla kunnioitetaan veteraanien perinteitä sekä samalla ylläpidetään vahvaa maanpuolustustahtoa maakunnassamme.

Pohjois-Karjalan maakunnassa päävastuu maanpuolustustapahtumien järjestämisessä ja järjestelyjen tukemisessa puolustusvoimien osalta on Pohjois-Karjalan aluetoimistolla. Pohjois-Karjalan aluetoimisto järjestää vuosittain helmikuussa maanpuolustustapahtumiin ja -tilaisuuksiin liittyen allakointitilaisuuden. Tilaisuuteen kutsutaan edustajia eri maanpuolustusjärjestöistä ja -yhdistyksistä sekä puolustusvoimien organisaatiosta. Tilaisuudessa käsitellään kuluvan vuoden tapahtumat/tilaisuudet ja luodaan katsaus seuraavan vuoden tapahtumiin ja sovitaan tukitarpeista ja nimetään tapahtumien yhteishenkilöt.

Soittokuntaa tarvitaan

Yksi keskeisimmistä tukitarpeista on sotilassoittokunnan osallistuminen tilaisuuksiin. Pohjois-Karjalan maakunnan alueella soittotoiminnan toteuttaa Rakuunasoittokunta Lappeenrannasta.

Pohjois-Karjalan aluetoimisto tilaa soittokunnan eri tilaisuuksiin tukipyynnöiden mukaisesti maaliskuun alkupuolella. Kaikkiin tukipyynnöihin Rakuunasoittokunnan resurssit eivät riitä, sillä soittokunnan soittotoiminta-alue on laaja johtuen vuoden 2013 lopussa lakkautettujen soittokuntien häviämistä kartalta. Tällöin pyritään tukeutumaan Pohjois-Karjalaan perustettuun reserviläissoittokuntaan.

Perinnesoittokunta onkin tervetullut lisä maakuntaan, jotta ammattitaitoinen sotilassoitto kuuluu maakunnassa jatkossa-

kin lähes samalla volyymillä kuin ennenkin.

Varusmiestuki pääosin Kajaanista

Varusmiestuki maanpuolustustapahtumiin ja -tilaisuuksiin tulee pääosin Kainuun prikaatista Kajaanista. Varusmiestuen tarve sovitaan helmikuussa järjestettävässä allakointitilaisuudessa.

Varusmiestuen tilaa suoraan Kainuun prikaatista pääsääntöisesti tukea tarvitsevä järjestö/ yhdistys. Vaikkakin matkallisesti tuki tulee paljon kauempaa entiseen verrattuna, voidaan todeta tuen järjestyneen olosuhteisiin nähden hyvin.

Tässä onnistumisen edellytys onkin riittävän aikaisessa vaiheessa Kajaaniin tehdyssä tukipyynnössä, jotta Kainuun prikaati voi ottaa tukipyynnöt huomioon omassa suunnitelmassaan. Myös Pohjois-Karjalan rajavartioston varusmiehet ovat niiltä osin käytettävissä, kun he omalta koulutukseltaan ehtivät. Rajajääkärikomppanian varusmiehiä on käytetty muun muassa kutsunnoilla varusmiementoreina.

Sotilaskoti toimii

Maanpuolustustapahtumissa ja -tilaisuuksissa tukeudutaan usein Kontiolahden sotilaskotiyhdistyksen ja Rajasotilaskotiyhdistyksen palveluihin.

Sotilaskotiyhdistyksen palvelut tilaa tilaisuuden järjestelyvastuussa oleva järjestö/ yhdistys.

On ollut ilahduttavaa huomata erityisesti Kontiolahden sotilaskotiyhdistyksen tarmokkuus jatkaa toimintaansa varuskunnan lakkauttamisesta huolimatta.

Molemmat yhdistykset ovat tarjonneet juuri niitä palveluita, joita esimerkiksi aluetoimisto tarvitsee, esimerkkinä mainittakoon erilaiset kahvitilaisuudet maanpuolustustapahtumissa.

Puolustusvoimat näkyy maakunnassa

Pohjois-Karjalan aluetoimisto tuo vahvasti esille puolustusvoimien näkyvyyttä maakunnassamme.

Aluetoimisto järjestää muun muassa vuosipäiväjuhlaansa helmikuussa ja Talvisodan päättymisen muistokonsertin maaliskuussa sekä osallistuu Kaatuneitten muistopäivän tilaisuuksiin sekä Veteraanipäivän tilaisuuksiin. Puolustusvoimien lippujuhlapäivään sekä Itsenäisyyspäivään liittyen järjestetään yhteistoiminnassa Pohjois-Karjalan Reserviläispiirin kanssa reserviläisten ylentämisen- ja palkitsemistilaisuudet.

Myös Kainuun prikaati järjestää saapumiserien valatilaisuuksia ja paraateja maakunnassamme. Tästä hyvänä esimerkkinä oli elokuun alussa Ilomantsissa

järjestetty Kainuun prikaatin valatilaisuus.

Hyvä yhteishenki

Maanpuolustustapahtumien ja -tilaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa on avainasemassa eri järjestöjen ja yhteisöjen hyvä yhteishenki ja ennen kaikkea vankka maanpuolustustahto.

Maakunnassamme edellä mainitut asiat ovat erittäin korkealla tasolla. Pohjois-Karjalan aluetoimiston tehtäviin kuuluva

maanpuolustustyö jatkuu siis edelleen, siitäkään huolimatta että omaa varuskuntaa ei enää ole. 1.1.2015 alkaen aluetoimisto on osa Kainuun prikaatia ja aluetoimiston rooli on siis jatkossakin mahdollistaa omalta osaltaan maanpuolustustapahtumien laadukas toteutus maakunnassamme.

Teksti:

*Kapteeni Mikko Pesonen
Pohjois-Karjalan aluetoimisto
Kuvat: Marko Jalkanen*

Pohjois-Karjalan aluetoimiston päällikkö, eversti Jouni Mattila puhui Talvisodan päättymisen muistokonsertissa.

Reserviläisten ylentämistilaisuus Joensuussa kesäkuun alussa.

Pohjois-Karjalan aluetoimisto palvelee ja tukee organisaatiomuutoksista huolimatta

Puolustusvoimauudistus ei juurikaan vaikuttanut aluetoimiston toimintaan, kun tarkastellaan tehtäviämme. Asevelvollisuuteen liittyvät asiat, kuten asiakaspalvelu, kutsunnat, asevelvollisten valvonta ja kertaus- sekä vapaaehtoiset harjoitukset tehdään, suunnitellaan ja valmistellaan edelleenkin täällä meillä. Maanpuolustustyö ja maanpuolustustahdon ylläpitäminen on ollut aluetoimiston vastuulla ja Pohjois-Karjalan prikaatin lakkauttamisen jälkeen sen merkitys on entistä korostuneempi tehtäväkentässämme. Niin ikään vastuullamme oleva operatiivinen suunnittelu toteutetaan meidän toimestamme, toki yhteistoiminnassa ylempien

johtoportaiden kanssa.

Suurin muutos toimintaan oli muutto Joensuuhun Torikadulle (Torikatu 36 B, 2. krs.) sekä henkilöstömäärän lisääntyminen entisestä. Joensuuhun siirtyminen helpotti asevelvollisten fyysisistä asioista aluetoimistossa. Olemme myös itse olleet tyytyväisiä nykyisiin tiloihimme. Mainittakoon vielä, että meillä on tiloja myös Ylämyllyn varastoalueella. Sinne perustetaan meille koulutustiloja, joita tarvitsemme esimerkiksi kertausharjoitusten osalta. Suurempien harjoitusten osalta tukeudumme nykyisin Kainuun prikaatin hallinnoimaan Sotinpuron ampuma-alueeseen. Näitä

tiloja ja alueita käyttää myös Maanpuolustuskoulutusyhdistys eli MPK:n Savo-Karjalan piiri. MPK:n toimisto sijaitsee yhteydessämme tässä Torikadulla. Yhteistyömme onkin tiivistä erityisesti vapaaehtoisten harjoitusten valmistelun ja toteutuksen osalta. Tästä hyvänä esimerkkinä oli elokuun lopussa Sotinpurolla pidetty, noin 200 henkilön vapaaehtoinen harjoitus.

Henkilöstöä meillä on täällä tällä hetkellä 25. Muutamia henkilöitä vielä puuttuu, mutta tilanne korjaantuu viimeistään vuodenvaihteessa. Joitakin henkilöitä on myös siirtynyt joko uusiin tehtäviin tai reserviin viettämään eläkepäiviä. Normaalia henkilöstövaihtelua siis. Voidaan sanoa, että aluetoimistojen henkilöstömäärään suhteutettuna meillä on paljon väkeä, mutta niin on tehtävääkin. Toimintamme on löytänyt omat uomansa näiden muutosten jälkeen ja voidaan todeta, että työskentelymme on virtaviivaistunut kun olemme päässeet niin sanotusti arkityöhön käsiksi.

Hallinnollisesti olemme kuluvan vuoden osa Itä-Suomen sotilasläänin esikuntaa. Sotilasläänien lakkautuessa tämän vuoden lopussa, siirrymme lopulliseen asentoomme osaksi Kainuun

prikaatia. Monissa toiminnoissa olemme olleet jo nyt Kainuun prikaatin suunnittelun ja toteutuksen piirissä. Ensi vuonna tilanne helpottuu entisestään, kun johtosuhde on selkeä. Vuosi on mennyt hyvin sotilasläänin alaisuudessa, mutta esimerkiksi käytännön huollollinen, materiaallinen ja varusmiestuki on täytynyt toteuttaa Kainuun prikaatin kanssa. Jatkossa kiinnitymme entistä tiiviimmin Kainuun prikaatin suunnitteluprosessiin. Tuleva muutos ei siis vaikuta ulospäin näkyvään toimintaamme muutoin kuin joukko-osastotunnuksen vaihtumisen muodossa.

Voidaankin mielestämme todeta että toimintamme jatkuu siis maakunnan näkökulmasta entisellään, riippumatta johtosuhteista ja organisaatiomuutoksista. Päätehtävämme on pitää omalta osaltamme huoli siitä, että Puolustusvoimat näkyy ja kuuluu edelleenkin Pohjois-Karjalassa, niin asevelvollisten kuin maanpuolustuksen parissa työskentelevien tai muutoin meidän viitekehystämme lähellä toimivien sekä kaikkien maakuntalaisten keskuudessa.

Teksti ja kuva:
Marko Jalkanen

Pohjois-Karjalan aluetoimisto

Puolustusvoimat näkyy ja kuuluu edelleenkin Pohjois-Karjalassa. Maakuntaan perustettu reserviläis/perinnesoitokunta soitti esimerkiksi Kainuun prikaatin valatilaisuudessa Ilomantsissa.

Päätoimittajan palsta

Päätoimittajan paikka julistetaan avoimeksi

Niin kuin jo lehtemme etusivusta huomaatte, Ilomantsissa on ollut huikea sotahistorian kesä. Kenraalimajuri Raappanasta kertova Mottimestari -näytelmä veti Möhkön kesäteatterin katsomon kerta toisensa jälkeen täyteen. Heinäkuussa myös Pohjois-Karjalan Asehistoriallinen Kilta oli Möhkössä kaksi päivää esittelemässä mittavaa kalustoaan ja panssarivaununkin posautteli joen rannassa. Elokuussa muisteltiin kokonainen viikonloppu Ilomantsin voitokkaasti päättyneitä taisteluita. Mainiosti sujuneet sotahistoriajuhlat ja niitä parin viikon päästä seuranneet Karhufestivaalit keräsivät maan itäisimpään pitäjään reilusti yli 10 000 vierasta.

Monet teistä lukijoista auttoivat omalta osaltaan Ilomantsin taistelujen muistojuhlien onnistumista työskentelemällä kevään ja kesän mittaan Ilomantsin Oykköstenvaaran sotahistoriallisen alueen talkootyömaalla. Välitän teille järjestelytoimikunnan puolesta mitä parhaimmat kiitokset! Omaan mieleeni sotajuhlilta jäi parhaiten kuljetushelikopteri NH-90 vaikuttava esiintyminen. Kun jo viuhvien roottorinlapojen nostattamaa hiekkamyrskyä piti juosta lepikkoon piiloon, niin miltä olisi tuntunut,

jos perään olisi vielä suollettu konekiväärillä? Alkää nyt vielä suivaantuko! On lehdessä muutakin kuin Ilomantsin asioita. Kuukauden alussa saimme iloita monitoimiosaja Rauno Suhosen uudesta ilmailuhistoriaa käsittelevästä kirjasta. Se on saanut arvostelijoilta hyvän vastaanoton ja teoksesta on tulossa myyntimenestys. Onnittelut Raunolle vielä kerran – näin Tieto-Finlandiaa odotellessa! Kiteeläiset ovat retkeilleet jääkärien jäljillä Baltian maissa ja Harri Norismaa kumppaneineen on pistänyt taas rytmikkäästi saapasta toisen eteen Nijmegenissä. Sotinpurolla on puolestaan kerrattu innokkaasti sotataitoja. Kaikista ”reissuista” on ansiokkaat raportit lehdessämme.

Maailmalla ja lähietäisyydellä Euroopassa tehdään koko ajan lisää sotahistoriaa. Ihminen ei näy oppineen jo käydyistä sodista ja suurista sotapäälliköistä mitään. Puheenjohtaja Juha Rytkösen kirjoittamaan tekstiin on helppo yhtyä: ”Jotain on pahasti pielessä”. Mutta ”maallisiin” mennäkseni, kohdallani on viides vuosi täyttyvässä ahertaa ”ylitöinään” Karjalan Pojat -lehteä kasaan. Tämä on ollut hieno tähtystys-

paikka reserviläistoimintaan ja muutenkin erittäin mielenkiintoista työtä. Se on opettanut minua paljon ja tuonut myös uusia hyviä ystäviä.

Mutta ”aika aikaa kutakin”, sanoi kissa kun vuorostaan mummolla pöytää pyyhki. (Vai miten se nyt menikään?) Ikä alkaa painaa, ja haluaisin vielä keskittyä muutamiin mieltäni kalvaviin haasteisiin kunnolla.

Nyt olisi siis uusia ideoita pursuavalle, kirjoittamisesta, kuvauksesta ja lehtityöstä kiinnostuneelle henkilölle päätoimittajan paikka vapaana Karjalan Pojat -lehdessä. Vaikka välittömästi. Asiasta kiinnostuneet, ottakaa yhteyttä. Koulutustakin saatavilla.

Hyvää syksyn jatkoa!

Armas
Härkönen

Iloantaan valatilaisuuteen osallistui yli 500 sotilasta ja noin 2 000 katsojaa.

Merkittävä askel sotilaan tiellä

Kainuun prikaatin valatilaisuudesta Iloantaissa muodostui todellinen kansanjuhla.

Elokuun 8. päivä Herran vuonna 2014 on ollut helteinen, ja ukkospilven reunaan jo pukkaa taivaalle. Siilinjärveltä kotoisin oleva Saku Jäppinen istuu niin sanotun lennonjohtotornin vieressä olevalla nurmikolla Parpein urheilukeskuksessa Iloantaissa. Hän on juuri vannonut sotilasvalan ja päässyt vanhempiensa Eeva ja Jyrki Jäppisen sekä Veera-siskon seuraan. Valalounas eli perinteinen hernekeitto tuoksuu ruokakipoista.

Jääkäri Jäppinen toteaa sotilasvalan vannomisen olevan suuri askel sotilaan tiellä.

Siinä tulee luvatuksi monta asiaa.

- Mutta on myös hienoa, kun saa nimityksen jääkäriksi, hän iloitsee.

Vaikka aamuja on takana vasta noin 30, Jäppisen rintamusta koristaa jo juoksu- ja ampumamerkit.

- No, menestymisestä saa lomiakin. Olen kyllä ajatellut sellaista vuoden palvelusaikaa, hän suunnittelee.

Jyrki Jäppinen suoritti varusmiespalveluksensa aikoinaan Kontiorannassa.

- Kyllä valaa katsellessa tuli monia muistoja mieleen. Sääli, että se varuskunta lopetettiin, hän sanoo.

Valatilaisuuden hän toteaa olleen erittäin hienon ja juhlan.

- Mukava, että näitä järjestetään myös muualla kuin varuskuntakaupungissa, Jäppinen miettii.

Ortodoksisessa kirkossa

Iloantaissa olivat valalla Kainuun prikaatin jääkäripataljoonan alokkaat sekä kaikki ortodoksisen valan vannoneet varuskunnan alokkaat. Kaikkiaan valatilaisuuksiin osallistui 501 alokasta. Heistä ortodoksisessa kirkossa valan vannoi 21 sotilasta. Kirkollisen toimituksen suoritti arkkimandriitti Andreas Larikka.

- Kainuun prikaati onkin ainoa joukko-osasto, jossa on mahdollista vannota sotilasvala ortodoksisin menoin, tiedottaja Satu Hujanen huomauttaa.

Ortodoksisessa kirkossa valan vannoi

ilomantsilaiset sukujuuret omaava lieksalainen Matias Kauppinen.

- Ihan hieno tilaisuus, moneen asiaan valan pohjalta sitoutuu, hän miettii.

Varusmiespalvelus Kainuun prikaatissa on lähtenyt hyvin käyntiin.

- Lomatkin ovat pyörineet hyvin, Kauppinen kertoo.

Sotilasvakuutuksen antoi puolestaan seitsemän sotilasta. Ortodoksisen valakaavan ja vakuutuskaavan esilukijana toimi Iloantaan kunnanjohtaja Markku Lappalainen. Valat ja vakuutuksen vastaanotti Kainuun prikaatin komentaja, prikaatikenraali Jukka Sonninen. Valakentällä hartauden toimitti kenttärövästi Jouni Parviainen ja esilukijana toimi kunnanvaltuuston puheenjohtaja Hannu Hoskonen. Hän myös otti valaa seuranneen ohimarssin vastaan prikaatikenraali Jukka Sonnisen kanssa.

Tunteet pinnassa

Kainuun prikaatissa aloitti heinäkuun 7. päivänä varusmiespalveluksensa 1 950 alokasta. Suurin osa prikaatin sotilaista koostuu Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntien alueilta kotoisin olevista henkilöistä. Sotilaiden kotiväkeä ja muita katsojia Iloantaan valatilaisuuksissa oli noin 2 000 henkilöä. Valasta muodostui todellinen kesäinen kansanjuhla.

- Tunnepitoinen juhla. Isäni kuoli juuri tänä päivänä kuusi vuotta sitten, ja nyt juuri samana päivänä poikamme Jesse vannoi sotilasvalan. Kävimme porukalla valan jälkeen viemässä kukkia isän haudalle, ilomantsilainen Risto Lauronen kertoo.

Iloantaalainen sotaveteraani Reino Kurvinen (90), ei muistanut tarkkaa paikkaa, missä täsmälleen 70 vuotta sitten Jalkaväkirykmentti 9 riveissä kulki.

- Mutta ihan hyvältä tuntuu, kun meillä on nyt vapaus pitää tällaisia tilaisuuksia, Kurvinen toteaa.

Teksti ja kuvat: Armas Härkönen

Valatilaisuutta seurasivat myös ilomantsilaiset sotaveteraanit Eino Kastinen (vas.) ja Reino Kurvinen.

Kaikki Kainuun prikaatin ortodoksiset alokkaat antoivat valansa Iloantaissa Pyhän profeetta Elian kirkossa.

Reserviläiset johtivat Sotinpuro 2014-harjoituksen

Taivaan valaisua. Kuva: Aki Ikonen.

Savo-Karjalan Maanpuolustuspiiri toteutti vapaaehtoisen harjoituksen Sotinpuron ampumaleiri-alueella Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon rajan tuntumassa 28.-31.8.2014.

Harjoitukseen sisältyi sissiammunkurssi, sinko- ja konekivääriskurssi, tarkka-ampujakurssi, sekä pienempinä kursseina vääpeliskurssi, joukkomuonitus sekä taktinen ensiapukurssi.

Osallistujia kursseilla oli yhteensä noin 200 henkilöä. Toimijoiden roolissa oli noin 50 henkilöä ja loput vahvuudesta oli VEH-kutsuttuja reserviläisiä.

Tämän vuoden Sotinpuroharjoitus oli aikaisempaan nähden poikkeuksellinen, sillä johtovastuu harjoituksessa ja kursseilla oli reserviläisillä, valvontavastuun jäädessä Puolustusvoimille.

Tämä uudistus otettiin reserviläistoimijoiden keskuudessa ilolla vastaan.

Pohjois-Savon koulutus- ja tukiyksikössä sotilaskoulutusosaston johtajana toimiva

Hylsytatua konekivääriskurssilta. Kuva: Aki Ikonen.

Jussi Tuovinen ylivääpeli (res.) kommentoi asiaa:

- Maaliskuussa järjestettyyn Umpihanki 2014 harjoitukseen verrattuna tässä harjoituksessa reserviläiset pääsivät johtamaan käytännössä koko toiminnan, Puolustusvoimien jäädessä vastuunottajan rooliin. Umpihankiharjoituksessa Puolustusvoimat otti liikaa roolia, josta annettiin palautetta.

Palaute oli otettu hyvin vastaan ja nyt Sotinpuro 2014-harjoituksessa reserviläisille annettiin mahdollisuus näyttää kyntensä. Tuovinen toimi kouluttajana sinkoammunkurssilla ja hän oli hyvin tyytyväinen kurssin toteutukseen ja itse kurssilaisiin.

Palautteensa antoi myös harjoituksen vääpeli Timo Mononen, joka vastasi logistiikasta ja materiaalista.

- Reserviläisillä oli harjoituksessa käytössään kaksi Puolustusvoimien maastokuormautoa, joita kuljettivat reserviläistoimijat.

Tämä on sinällään ennen näkemätöntä, sillä aikaisemmissa harjoituksissa reserviläinen on saanut kuljettaa maastokuormautoa vain poikkeustapauksissa.

Summa summarum, Puolustusvoimien ja maanpuolustus- koulutusyhdistyksen yhteinen taival on ottanut tärkeän askeleen kohti parempaa yhteistyötä.

Harjoituksen kulku

Harjoituksen toimijat saapuivat harjoitusalueelle jo torstaina 28.8 suorittamaan perustamista ja valmistelemaan kurssieja. Kurssille osallistuvat reserviläiset saapuivat Sotinpurolle perjantai-iltana ja lauantapäivä sujui harjoitusten ja ammuntojen merkeissä.

Harjoituksessa ammuttiin tuttuun tapaan päivä- ja pimeäammunnat. Päivät alkoivat kuivaharjoittelulla ja aseiden kohdistusammunnoilla. Pimeäammunnoissa käytettiin valaisuun valopistooleja sekä

valoraketteja.

Lauantaina harjoitukseen liittyi 30 hengen reserviläisosasto, jolle esiteltiin maakuntajoukon sekä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimintaa. Osasto pääsi muun muassa seuraamaan sissiammunkurssin pimeäammuntaa. Toiminnan esittelyn tarkoituksena oli antaa tietoa vaihtoehtoista vapaaehtoisessa maanpuolustuksessa. Oman urapolkunsu MPK:ssa kertoi esimerkiksi sissiammunkurssin johtaja Alpo Huotari.

Harjoitus päättyi sunnuntaina 31.8 kello 14.00 lipun laskuun ja loppupuhutteluun. Tätä ennen suoritettiin palautekysely harjoitukseen osallistuneille ja näin saadaan jatkossa vielä laadukkaampi harjoitus läpikäytäväksi.

Kurssilaisen mietteitä

Vääpeliskurssille osallistunut Hanna Summanen alikersantti (res.) kommentoi kurssia näin:

- Kokonaiskuva vääpelin tehtävistä tuotiin hyvin esille, esimerkiksi perustamista käsiteltiin huolellisesti. Olisin toivonut enemmän aikaa oman kurssin

sisällön käymiseen, sillä aikaa kului joukkojen varustamiseen.

Summanen haluaa päästä toteuttamaan kurssilla opittuja asioita käytännössä ja odottaa uusia haasteita tulevia harjoituksia silmällä pitäen.

Perhe mukana harjoituksessa

Lauantaina alueella vietettiin kotiväkkipäivää. Kouluttajien omaisille oli annettu mahdollisuus tulla tutustumaan harjoitukseen ja kutsuun vastasi noin 20 henkeä.

Eräs paikalle saapuneista omaisista kertoi tulonsa syyksi kiinnostuneisuutensa miehensä harrastusta kohtaan. Mies on toiminut harjoituksissa kouluttajana useampana vuotena. Rouva oli tyytyväinen näkemäänsä ja ymmärtää nyt paremmin, mihin lukuisat viikonloput vuodessa vierähtävät.

Teksti: Tuukka Natunen

Ammunnanjohtaja antaa ohjeet ampuvalle ryhmälle Sotinpuron A-alueella. Kuva: Miika Huovinen.

Merkkisavu palaa. Kuva: Miika Huovinen.

**POHJOIS-KARJALAN RESERVIUPSEERIPIIRI RY
POHJOIS-KARJALAN RESERVILÄISPIIRI RY**

Kylmälammentie 24, 80710 LEHMO, 0500912963
Sähköposti: toimisto.pkreservi@gmail.com

**POHJOIS-KARJALAN
RESERVILÄISPIIRI RY**

SYYSKOKOUSKUTSU

Pohjois-Karjalan Reserviläispiiri ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään **keskiviikkona 22. lokakuuta 2014 kello 18.00.** Kokous pidetään **Onttolassa Pohjois-Karjalan Rajavartioston Koulutus- ja huoltorakennuksen Auditoriossa osoitteessa Ampujantie 2, 80510 ONTTOLA.** Kokouksen aluksi Pohjois-Karjalan Rajavartioston edustaja pitää katsauksen ajankohtaisesta rajan tilanteesta.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 19 § syyskokoukselle määräämät asiat. Esitykset muiksi käsiteltäviksi asioiksi on jäsenyhdistysten tehtävä kirjallisesti piirihallitukselle (= piiritoimistoon) viimeistään 15.10.2014

Piirihallitus

**POHJOIS-KARJALAN
RESERVIUPSEERIPIIRI RY**

SYYSKOKOUSKUTSU

Pohjois-Karjalan Reserviupseeripiiri ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään **tiistaina 21.10.2014 kello 18.00.** Kokous pidetään **Onttolassa Pohjois-Karjalan Rajavartioston Koulutus- ja huoltorakennuksen Auditoriossa osoitteessa Ampujantie 2, 80510 ONTTOLA.** Kokouksen aluksi Pohjois-Karjalan Rajavartioston edustaja pitää katsauksen ajankohtaisesta rajan tilanteesta.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9 § syyskokoukselle määräämät asiat. Esitykset muiksi käsiteltäviksi asioiksi on kerhon jätettävä kirjallisesti piirihallitukselle (= piiritoimistoon) viimeistään 16.10.2014

Piirihallitus

Molemmat tilaisuudet alkavat kokouskahveilla Rajasotilaskodissa klo 17.30

Joensuu 16.9.2014

Toiminnanjohtaja Arto Mulari

Ilomantsin taisteluista Lapin sotaan

Suomen osalta ratkaisevat taistelut Neuvostoliittoa vastaan käytiin 70 vuotta sitten muun muassa Ilomantsissa. Siellä Suomi pysäytti Neuvostoliiton suurhyökkäyksen kenraali Raappanan johdolla. Suomi sai siten pitää itsenäisyytensä, toisin kuin esimerkiksi itä-blokin maat. Ilomantsin juhlatilaisuudessa 9.8.2014 puhuneen kenraali Ari Puheloisen mielestä ratkaisevin tekijä Ilomantsissa oli sotilaidemme ja joukkojemme kyky kestää ja suorittaa tehtävänsä äärimmäisen vaikeissa olosuhteissa. Myös Raappanan johtamien miesten mottitaktiikka sekä maaston tuntemus ja sen oikea hyväksikäyttö olivat ratkaisevassa osassa.

Suomen osalta sota ei kuitenkaan loppunut vielä Ilomantsin metsiin ja soille. Syyskuun 15.1944 alkoi Lapin sota joka kesti 27.4.1945 saakka. Kääntymisen entistä aseveljeä vastaan ei ole koskaan psykologisesti helppoa eikä yksinkertaista. Eikä se ollut sitä nytkään. Suomalaisen taistelumotivaatioon vaikutti varmasti myös se, että monet odottivat jo tiedossa olevaa kotiuttamista, eikä kukaan olisi halunnut enää vaarantaa henkeään tai terveyttään ”ylimääräisessä sodassa”. Taistelutahtoa paransi kuitenkin saksalaisten aiheuttama Lapin perusteellinen hävitys. Vetäytyessään he polttivat tienvarsikylien rakennukset ja Rovaniemi tuhottiin lähes kokonaan. Tiet ympäristöineen miinoitettiin ja sillat räjäytettiin.

Suomen kannalta Lapin sodassa oli tärkeintä, että

Rovaniemi 17.10.1944 SA: Kuva.

armeijamme täytti tinkimättä valtionjohtomme sille vaikeassa poliittisessa tilanteessa antaman tehtävän. Neuvostoliiton asettamat aselepoehdot saatiin täytettyä ja Suomi saattoi aloittaa siirtymisen rauhanaikaan. Suomen vapauden puolesta Lapin sodassa antoi kaikkein kalleimman uhrin eli oman henkensä 774 miestä, 2904 haavoittui ja 262 katosi. Kadonneista ainakin 164 joutui vangiksi. Uhreissa on myös useita pohjoiskarjalaisia sotilaita.

Oma 1918 vapaussotamme sekä talvi-, jatko- ja lapinsota käyvät hyvästä esimerkistä, kuinka vaikeimistakin asioista päästään eteenpäin. Sotaa ei pidä koskaan ihannoida eikä juhliä, mutta sen loppumista tulee juhliä vielä vuosikymmenten jälkeenkin. Suuren Pohjan sodan viimeisestä kenttätaistelusta eli Napuen taistelustakin tuli helmikuussa kuluneeksi jo 300 vuotta. Oman maan historia tulee tuntea ja siirtää tuleville jälkipolville. Tällaisessa tiedonsiirrossa erilainen kiltatoiminta sekä eri divisioonien perinnepäivät ovat avainasemassa ja siten erittäin tärkeää toimintaa. Ilomantsissa tätä viestiä vei eteenpäin 14. Divisioonan ja 21. Prikaatin perinneyhdistykset.

Ilomantsin juhlissa tapasin kenraali Puheloisen, joka oli elokuun alussa päässyt eläkkeelle. Tiukka kädenpuristus ja toivotukseni ”turvallisia eläkevuosia Herra Kenraali”, sai hymyn ammattisotilaan huulille. Sain kätellä juhlissa myös kolme muuta kenraalia - hieno ja koskettava päivä siis minulle kaikin puolin. Uskon ja toivon, että seuraava kenraaliylennys Pohjois-Karjalassa tulee aluetoimiston päällikkö, eversti Jouni Mattilalle. Mielestäni tämä ylennys olisi enemmän kuin suotavaa!

Lähteet: http://fi.wikipedia.org/wiki/Lapin_sota

*Kari Kulmala
Rääkkylän reserviläiset*

Joensuun syyskokous lähestyy

Reserviläisliiton sääntömääräinen syyskokous järjestetään 15.11. alkaen klo 13.00 Sokos Hotel Kimmelissä (Itäranta 1, 80100 Joensuu).

Syyskokouksessa valitaan hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle seuraavalle kaksivuotiskaudelle sekä liitolle puheenjohtaja. Lisäksi päätetään vuoden 2015 toiminnasta ja taloudesta. Jälkimmäiseen liittyen päätetään myös liittomaksusta ensi vuoden osalta.

Yhdistysten viralliset puheenvuorot tulee varata niille myöhemmin lähetettävän, virallisen kokouskutsun ohjeiden mukaisesti. Kokouksessa puheenjohtaja voi tilanteen niin salliessa myöntää puheenvuoroja myös muulle kokousyleisölle. Virallinen syyskokouskutsu julkaistaan lokakuussa ilmestyvässä yhdistystiedotteessa ja Reserviläinen-lehdessä.

Yleiskeskustelu ennen syyskokousta

Ennen syyskokouksen alkua järjestetään aiemmasta kokouskäytännöstä poiketen yleiskeskustelu, jossa yhdistysten on mahdollisuus tuoda esiin haluamia asioita sekä esityksiä liitolle. Korkeintaan kolmen minuutin pituiset puheenvuorot tulee varata etukäteen varsinaisen kokouskutsun mukana aikanaan jaettavalla liitteellä. Klo 11.30 alkavassa yleiskeskustelussa esiin tulleista asioista ei voida tehdä varsinaisia päätöksiä mutta ne voidaan siirtää liittohallituksen jatkokäsittelyyn.

Seuralaisohjelma

Seuralaisille on järjestetty syyskokouksen ajaksi omaa ohjelmaa Joensuun keskustassa sijaitsevassa Taitokorttelissa. Tutustumiskäynnin aikana osallistutaan työpajaan, missä harjoitetaan kädentaitoja. Taitokortteliin lähdetään kello 12.45 Kimmelistä.

Ilmoittautuminen osoitteessa

www.reservilaisliitto.fi/toimintakalenteri 7.11. mennessä.

Illtjuhla Kimmelissä

Illtjuhla alkaa Joensuun Kaupungin tarjoamalla tervetuliaismaljalla hotelli Kimmelissä. Illallinen tarjotaan noutopöydästä. Illan päätteeksi kokousväkeä tansittaa Swingers-niminen yhtye.

Tervehdysten vastaanotto

Pohjois-Karjalan Reserviläispiiri ry ja Joensuun Reserviläiset ry ottavat vastaan tervehdyksiä 60-vuotisjuhlien merkeissä. Mahdolliset muistamiset pyydetään osoittamaan Pohjois-Karjalan Reserviläispiirin tilille: Pohjois-Karjalan OP FI53 5770 0520 0670 07

Valtakunnallinen maanpuolustusjuhla 16.11.2014

Maanpuolustusjuhla päätää syyskokoustaapahtuman. Juhla pidetään Itä-Suomen yliopistolla Carelia-salissa 16.11.2014 kello 13. Juhlapuhujaksi on lupautunut Puolustusvaliokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Jussi Niinistö.

Joensuussa marssitaan marraskuussa taas komean lippulinnan johdolla. Kuva: Ari Hevonkoski.

Lippulinna

Jumalanpalveluksen jälkeen järjestetään marssi lippulinnan johdolla. Näyttävän lippulinnan takaamiseksi osallistuvien yhdistysten tulee ottaa lippunsa mukaan.

Ilmoittautuminen

Kaikkien osallistujien tulisi ilmoittautua viikonlopun kokouksiin ja muihin tapahtumiin osoitteessa www.reservilaisliitto.fi/toimintakalenteri. Näin saadaan tarkat osallistujamäärät eri tapahtumiin.

Huone- ja illalliskorttivaraukset

Syyskokoukseen osallistuville on varattu huonekiintiö Sokos Hotel Kimmelistä. Huonevaraukset voi tehdä soittamalla numeroon 020 1234 663 tai lähettämällä postia osoitteeseen sokoshotel.kimmel@sok.fi. Varauksen teko onnistuu myös Sokos-hotellien nettisivuilla osoitteessa www.sokoshotels.fi.

Varaukset koodilla: BRESERVI. Huonehinnat ovat seuraavat: Yhden hengen huone 68 e / vrk ja kahden hengen huone 88 e / huone / vrk. **Huonekiintiö on voimassa 15.10. saakka.**

Illalliskortti

Illalliskortin hinta on 42 euroa ja sen voi ostaa liiton verkkokaupasta. **Kortti tulee ostaa 31.10. mennessä.** Ostetut illalliskortit luovutetaan hotelliin infopisteestä.

Lounas

Lauantaina lounas maksaa 19,50 euroa. Lounas tulee ostaa liiton kotisivuilla olevasta verkkokaupasta 15. lokakuuta mennessä. Lounaslipukkeeseen saa infopisteestä.

SYYSKOKOUKSEN OHJELMA

LAUANTAI

- 09.30 Info-piste aukeaa, hotellin aula
 10.00 Valtakirjojen tarkastus, hotellin aula
 11.00 – 13.00 Lounas
 11.00 RES-klubin kokous
 11.30 Yleiskeskustelu yhdistysten puheenvuorojen pohjalta, Sirkkalasali
 13.00 – 15.00 Seuralaisohjelma/tutustuminen Taitokortteliin
 13.00 Reserviläisliitto ry:n syyskokous, Sirkkalasali
 18.00 Illtjuhla, Riverside-ravintola
 - Joensuun kaupungin tervehdys
 - Joensuun Reserviläiset ry:n 60-vuotisjuhla
 - tervetuloitovotus Aimo Issakainen
 - Illallinen
 - Puheenvuorot
 - Reserviläisliitto Mikko Savola
 - Sotaveteraanipiirin kunniapuheenjohtaja Olavi Lösönen
 - Pohjois-Karjalan Reservinupseerit Juha Rytönen
 - Palkitsemiset
 - Vapaa ohjelma

SUNNUNTAI

- 10.00 Jumalanpalvelus
 11.30 Marssi Carelia -salille
 12.00 Kahvitarjoilu ja tervehdysten vastaanotto
 13.00 Valtakunnallinen maanpuolustusjuhla, Carelia-sali, Itä-Suomen yliopisto

MAANPUOLUSTUSJUHLAN OHJELMA

- Karjalan Jääkärien marssi
- Piirin puheenjohtajan tervehdys
 - Hannu P. Martikainen
- Musiikkiesitys
- Juhlapuhe
 - Puolustuslakivaliokunnan puheenjohtaja Jussi Niinistö
- Runonlausuntaa
 - Hannu Virolainen
- Tervehdykset
 - Joensuun kaupunki
 - Pohjois-Karjalan aluetoimisto Jouni Mattila
- Musiikkiesitys
- Reserviläisliiton tervehdys
 - Mikko Savola
- Maamme laulu

Ilomantsin taistelujen päättymisen juhlatapa

Sotiemme veteraani, kenraaliluutnantti Ermei Kanninen (oik.), Itä-Suomen sotilasläänin komentaja, kenraalimajuri Veli-Pekka Parkatti ja Pohjois-Karjalan aluetoimiston päällikkö, eversti Jouni Mattila keskustelivat ennen juhlan alkua.

Ilomantsin taistelujen päättymisen 70 -vuotisjuhlallisuuksia ja 14. Divisioonan perinneyhdistyksen perinnepäiviä vietettiin 8. – 10. päivinä elokuuta.

Perjantaina olivat koululaistapahtuma sekä Kainuun prikaatin valatilaisuudet ja ohimarssi.

Lauantaina yleisöä alkoi kokoontua Ilomantsin liikuntahallin ympäristöön jo aamusta, ja sitä oli parhaimmillaan noin 2 000 henkilöä. Juhlat avasi järjestelytoimikunnan puheenjohtaja Hannu Hoskonen ja kello 9.30, täsmällisesti aikataulussaan lentäjä pauhasi liikuntahallin kentän yli Hornet -hävittäjä. Se teki kaaroksen, ylitti uudestaan kentän ja jäi suunnitelman mukaan turvamaan NH-90 helikopterin vaarallisen kohteen eliminointia. Pituudeltaan 20 metrin helikopteri tuli näyttävästi ja liikkui ketterästi. Puut taipuivat ja kentän kastelusta ja suolauksesta huolimatta suoranainen hiekkamyrsky yllätti katsojat. Terroristi (Pekka Suhonen) nujerrettiin ja kiidätettiin kyytiin. Uuden laskeutumisen jälkeen helikopteri oli kaikkien katseltavissa.

- Kouvolan läheltä Utista lähdettiin ja matka kesti tunnin ja vartin. Polttoaine riittää vielä kotimatkaankin, ilomantsilaissyntyinen kapteeni Jaakko Kauppinen kertoi.

Kainuun prikaatin kalustoesittelyssä oli muun muassa rynnäköpanssarivaunu CV9030 ja raskas kanuuna 155 K 98, jonka kantama on 40 kilometriä.

Ratsumiehiä ja retkiä

Kello 11 saapuivat Ratsumieskillan Hämeen ja Lahden eskadroonien luurankotakkiset ja punahousuiset ratsumiehet uljaiden suomenhevostensa selässä. Sulkeisten ohjelmassa esiteltiin muun muassa hevosten ja osaston liikkumista,

miekalla lyöntiä ja palavan puomin yli hyppäämistä.

Lauantai-iltapäivän opastetut retket suuntautuivat kaikkiaan kahdeksalla täpötäydellä linja-autolla autenttisille taistelupaikoille Möhkön ja Hattuvaaran suuntaan. Oinassalmella sotakamreeri Viljo Vestman kertoi talvisodan taisteluista. Möhkön sillan kupessa olevalle 21. Prikaatin muistomerkillä laskivat perinneyhdistyksen puheenjohtaja Raimo Riikosen johdolla seppeleen Irma Sere, Heikki Sinnemäki, Osmo Suominen ja Pasi Tuunainen.

Öykköstenvaaran uudessa yleisötilassa paikan taisteluista ja alueen kunnostuksesta ja rakentamisesta kertoivat Viljo Vestman ja Otso Nygrén.

Hattuvaaran Taistelijan Talolla kiihtelysvaaralainen Erkki Leppänen esiintyi kahden hevosen ja erilaisen kaluston kanssa. Siellä julkistettiin myös ilomantsilaisen Matti Kallion kirja ”Hämeen Ratsurykmentin tie”.

Enolainen Evert Penttinen on ahkera Ilomantsin tapahtumien kävijä. Sodan loppuvaiheista hänelle ponnahti mieleen, kun eskadroona kävi Ruukinpohjasta käsin katkaisemassa tien Vellivaaran ja Lehmivaaran välistä.

- Saimme sotasaaliiksi kuusi tykkiä ja leipomon. Ja loppujen lopuksi venäläinen meni rajan taakse. Asemasotaa käytiin sitten aselepoon saakka, Penttinen muistelee.

Lauantai-illan asemiesillan juonsi Jaakko Salonoja ja tilaisuudessa sekä sunnuntain pääjuhlassa musiikista huolehti Rakuunasoihtokunta musiikkimajuri Petri Junnan johdolla.

Kiitollisuuden juhla

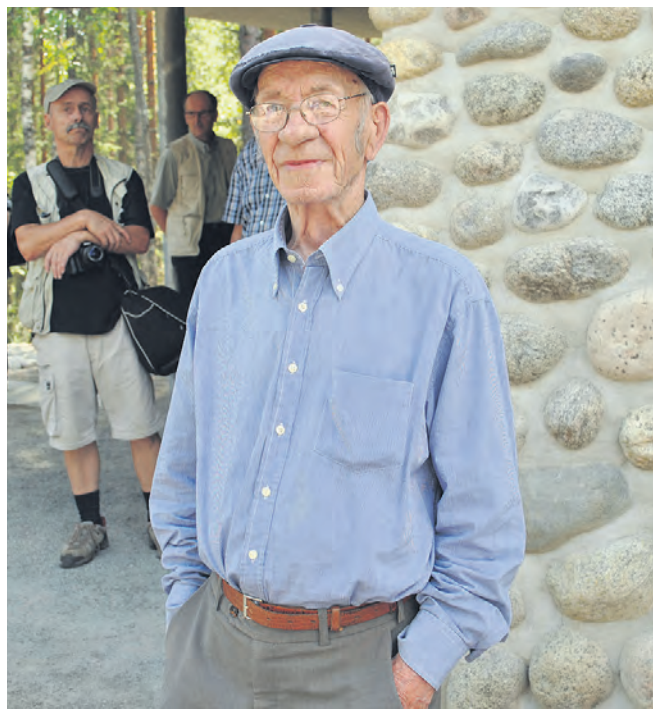
Sunnuntai aloitettiin seppeleiden laskulla sankarihaudoille. Sen jälkeen toimitettiin jumalanpalvelukset pääseuduntien kirkkoissa. Kello 13 alkanut pääjuhla veti

Kuljetushelikopteri NH-90 joutui yleisön piirittämäksi.

Osmo Suominen (vas.), Heikki Sinnemäki, Pasi Tuunainen ja Irma Sere laskivat 21. Prikaatin muistomerkillä perinneyhdistyksen seppeleen.

Enolainen Evert Penttinen muistaa hyvin Ilomantsin taistelujen tapahtumia.

Veteraanikeräystä sarivaunun äärellä.

Ilomantsin reserviläis Jorma Maksimainen teki myös monitoimimies

Yhteystietojaan vaihtoivat valtiokunnan puhemies Eero Heinälouhe

Otso Nygrén kertoi kesän talkoista Öykköstenvaaran ja Kaatiolammen sotahistoriallisella alueella.

Täysivahvuinen Rakuunasoihtokunta, musiikkimajuri Petri Junna ja komeaääninen tenori Juha

Tapahtumiin osallistui yli 6 000 henkilöä

...ä suoritettiin myös Kainuun prikaatin rynnäköpans...
...ä.

...yhdistysten puheenjohtajat Viljo Lehikoinen (vas.) ja...
...voivottelivat vieraat tervetulleiksi pääjuhlaan. Mukana...
...Keijo Luukkanen.

...vallan tervehdyksen Ilomantsin juhlaan tuonut edus-...
...ma (oik.) ja kiteeläinen sotakamreeri Olavi Lautamäki.

...Ketola esiintyivät sekä Asemiesillassa että pääjuhlassa.

Ratsumieskillan luurankotakkiset ja punahousuiset ratsumiehet suomenhevostensa selässä esittivät näytöksen hevossulkeisista.

liikuntahallin täyteen juhluvieraita.

Valtiohallan tervehdyksen sunnuntain pääjuhlaan toi eduskunnan puhemies Eero Heinäluoma. Hänen mielestään Ilomantsin torjuntataistelut olivat loppukesällä 1944 ratkaisevia itsenäisen Suomen kohtalolle. Niiden jälkeen suuri ja mahtava oli kypsä rauhan solmimiseen pienen ja sisukkaan kanssa.

- Ilomantsin, Talin ja Ihantalan taisteluissa lunastettiin uudelleen Suomen paikka itsenäisten kansakuntien kunnia-aulassa. Tänään tunnemme syvä kiitollisuudenvelkaa näille taistelijoille ja kaikille sotiemme veteraaneille. Uhraustenne muisto ei koskaan himmene. Suomi on kiitollinen tänäänkin Ilomantsin taistelujen veteraaneille

Heinäluoman mukaan sota ei ole juhlan aihe, sen sijaan sodan päättymisen on.

- Ilomantsin saloilla ja soilla suomalaiset sotilaat pohjustivat pitkospuuta rauhaan, joka saatiin vajaan kuukauden kuluttua taisteluiden taukoamisesta, Heinäluoma kiteytti.

Puheita ja tervehdyksiä

Juhlapuheessaan kenraali Ari Puheloinen

totesi, että torjuntataisteluilla oli suuri sotilaallinen ja poliittinen merkityksensä.

- On ilmeistä, että juuri armeijamme torjuntavoittojen ansiosta Neuvostoliitto ei enää vaatinut Suomen antautumista rauhantunnustelujen yhteydessä elokuussa 1944, niin kuin se oli tehnyt vielä kesäkuun 23. päivänä, Puheloinen arvioi.

Kenraalin mielestä torjunnan menestys oli monien sotilaallisten tekijöiden yhteistulos.

Ilomantsin taisteluissa menestyksen perustana olivat lisävoimien onnistunut siirto alueelle, Ryhmä Raappanan hyökkäyksen erinomainen toteutusidea sekä maaston tuntemus ja sen hyväksikäyttö.

- Kaikkein ratkaisevin tekijä oli kuitenkin sotilaidemme ja joukkojemme kyky kestää ja suorittaa tehtävänsä äärimmäisen vaikeissa olosuhteissa, Puheloinen totesi.

14. divisioonan perinneyhdistyksen puheenjohtaja, kenraaliluutnantti Sakari Honkamäki pohti, että uskottava puolustuskykymme edellyttää, että sodan ajan joukoillamme on asianmukaiset taisteluvälineet ja varusteet. Suorituskyvyn ja resurssien tulisi olla jatkuvasti tasapainossa.

- Tällä hetkellä Ukraina on kouriintuntuvien esimerkki valtiosta, jonka puolustuskyky ja kansainväliset liittosuhteet eivät riittävästi vastaa turvallisuusympäristön haasteisiin, hän totesi.

Tervehdyksensä juhlassa lausui myös Pohjois-Karjalan aluetoimiston päällikkö, eversti Jouni Mattila, Pohjois-Karjalan rajavartioston komentaja, eversti Olli Lampinen ja kunnanjohtaja Markku Lappalainen. Veteraanien puolesta kiitokset järjestelyistä lausui Reino Kurvinen.

Juhlat huomattiin

Viikonlopun tapahtumiin tultiin eri puolilta Suomea, ja ne saivat laajasti huomiota eri medioissa. Järjestäjille sateli tapahtumasta kiitosta.

- Hienot juhlat, ja tänne oli kiva tulla. Kävimme sunnuntaiamuna sotakamreeri Vestmanin kanssa katsomassa isä- Arvin taistelupaikkoja Utriössä, Paloheimoyhtiöiden toimitusjohtaja Martti Paloheimo kertoi.

Teksti ja kuvat: Armas Härkönen

Rakuunasoittokunnan tahdittaman Narvan marssin soidessa pääjuhlasta lähtivät seppelipartiot 14. Divisioonan Kajaanin, Iisalmen, Kuhmon, Lieksan ja Sotkamon paikallisosastoihin.

Jääkärien jäljillä Virossa ja Latviassa

Ryhmäkuvassa Valgassa. Taustalla Pohjan Poikien muistotaulu. Kuva: Mika Matikainen.

Kiteen reserviupseerit ja reserviläiset vierailivat kesällä Virossa ja Latviassa tutustumassa jääkärien vaiheisiin ensimmäisen maailmansodan pyrteissä.

Oppaanamme retkellä toimi eversti Pekka Ripatti. Matkalla tutustuttiin myös yleiseen Viron sotahistoriaan ja maan menneisyyteen yleisemmin.

Jääkäri liikkeen synty ja toiminta

Jääkäri liikkeen juuret ovat vuodessa 1899, jolloin Venäjä käynnisti niin sanotun ensimmäisen sortokauden Suomessa. Suomalaiset vastustivat näitä autonomiamme rajoittavia toimia ja se sai aikaan maassamme ennennäkemättömät esivallan vastaiset toimet. Itsenäistymispyrkimykset alkoivat viritä Suomessa. Yksi vastustuksen muoto oli jääkäri liike.

Ensimmäinen maailmansota puhkesi 1914 ja se oli tavallisille suomalaisille kauhu-uutinen, separatisteille ja ylioppilaille se antoi uutta toivoa.

Asiassa aktiiviset tahot selvittivät olisiko omassa maassa mahdollisuutta saada ajanmukaista ja tehokasta sotilaskoulutusta. Suomessa se ei kuitenkaan ollut mahdollista suuren paljastumisvaaran takia. Yhteyttä otettiin ruotsalaisiin sotilaspiireihin. Ruotsi kuitenkin vetosi puolueettomuuteensa.

Venäjän käydessä sotaa Saksaa vastaan, päätti koulutusasiaa hoitamaan perustettu Keskus-

komitea ottaa yhteyttä saksalaisiin. Saksalaiset saatiin lopulta vakuuttumaan asian tärkeydestä ja hyväksyntä koulutukselle saatiin. Saksalla oli tosin omia etujaan valvottavana Suomessa, kyse ei ollut pelkästä myötätunnosta.

Koulutusta tositoimissa

Helmikuussa 1915 lähti ensimmäinen erä, 130 akateemista kansalaista Saksaan saamaan koulutusta, loput värvätyt saa-

puivat syksyllä ja alkutalvesta 1916. Saatuaan koulutusta riittävästi, jääkärit komennettiin rintamalle.

Pataljoonaksi paisunut joukko oli Misse- (Misa) joella ja Riianlahdella sekä Aa-joella lyhyen ajan. Pienempiä osastoja, kuten kenttähaupitsijaos oli Kekavassa (Ekkau Kekkau) 18.7 - 15.8.1916 ja pioneerikomppania Schwardenin hyökkäyksessä 24.7 - 25.7.1916. Rintamalta palattiin lopullisesti Liepajaan (Libauhun) Venäjällä tapahtu-

neen vallankumouksen jälkeen maaliskuussa 1917.

Aika alkoi olla kypsä pataljoonan palauttamiselle Suomeen. Jääkärit vannoiivat valan kaupungin Trinitatis-kirkossa Suomen lailliselle hallitukselle 13.2.1918.

Samassa tilaisuudessa vihittiin käyttöön myös oma lippu. Helmikuun 11. päivänä oli ylennetty 403 upseeria ja 727 aliupseeria Suomen armeijalle. Lähtö kohti Vaasaa oli edessä kahdella laivalla ja perille päästiin 25. päivänä

helmikuuta.

JP 27 jääkäreillä oli edessään ensimmäisenä vapaussota ja sen johtaminen sekä sodan jälkeen sotaväen luominen maamme tarpeisiin.

Vuoteen 1924 mennessä entiset jääkärit olivat ottaneet haltuunsa keskeiset johtajan virat armeijassa ja rajavartiolaitoksessa. Suurin osa jääkäreistä palasi sinne mistä olivat lähteneetkin, takaisin siviiliin.

Sotamuseo ja Märjamaan kirkko

Toisena matkapäivänä pääsimme Tallinnassa tutustumaan yksityisen sotamuseoon Lagedissa.

Museon on rakentanut ja sitä ylläpitää Johannes Törs (s. 1940). Törs itse esitteli meille museonsa ulkoalueet ja varsinaisen päärakennuksen kokoelmat.

Tontilla oli ajoneuvoja ja tykkejä moneen lähtöön sekä tammipuutarha, johon erilaiset instiutit ovat istuttaneet tammen muistoksi ja tuen osoitukseksi.

Sisällä päärakennuksessa oli kaikkea mahdollista tavaraa ainakin yhdeksän eri maan armeijoista kymmenien vuosien ajalta, esineitä, joita ei tiennyt olevan olemassakaan.

Olimme museolla kaksi tuntia, mutta vähintään päivä olisi mennyt, jos kaikkeen olisi tutustunut. Siis käymisen arvoinen paikka!

Johannes on rakentanut museotaan 20 vuotta ja jatkaa edelleen työtään, hänen oma elämäntarina oli jo sinällään huimaava.

Matka jatkui etelään ja pysähdyimme Märjamaan kirkkoa ja hautausmaata tutkimaan. Täällä

Lagedissa sotamuseon pukuja tarkastelemassa Valto Rantanen ja Pertti Varis. Kuva: Marinella Hänninen.

tuli esille Viron menneisyys 1300-luvulta nykypäiviin. Kirkon portilla oli kivitaulut I maailmansodassa ja vapaussodassa kuolleille paikkakuntalaisille.

Kirkko on rakennettu 1300-luvulla ja hautausmaahan on haudattu paikallisia kartanonomistajia ja "parempaa väkeä". Sodissa ja vainoissa 1900-luvulla kuolleille virolaisille oli oma hautansa. Maa oli useita satoja vuosia saksalaisten hallinnoima ja alistama. Tavallinen kansa sai kokea sen nahoissaan.

Iltapäivällä saavuttiin Riikaan ja opas esitteli meille Riikan vanhaa kaupunkia iltakävelyllä.

Riianlahti

Aamulla pysähdettiin Jurmalassa katselemaan hiekkarantaa, jota riittää tällä kohtaa noin 130 kilometriä Kuurinmaan nokkaan saakka.

Riianlahden asemat alkoivat jo näkyä auton ikkunasta, hiekkaperäisessä maassa oli vielä havaittavissa painanteita, joissa juoksuhaudat olivat lähes 100 vuotta sitten olleet. Jonkun matkaa ajettuamme pysähdyimme ja kävelimme rantaan katsomaan paikkaa, jossa jääkärit olivat 1916 olleet maa- ja meririntaman kulmapisteissä asemassa.

Kulman kohdalle oli jo JP27 perinneyhdistys pystyttänyt Salpalinjalta tuodun kiven, jossa oli teksti "Suomen jääkärit taistelivat I maailmansodassa tällä itärintaman pohjoisimmalla osalla elokuusta joulukuuhun 1916", ja sama latvian kielellä. Kivessä on myös jääkärimerkki, joka aika ajoin lähtee jonkun matkaan. Tällä kertaa merkki oli paikallaan.

Jääkärien hauta

Asemassa käynnin jälkeen ajettiin noin 1,5 kilometriä eteenpäin ja pysähdettiin hautausmaalle, jonne oli haudattu viisi täällä kaatunutta jääkärää.

Jääkärit on haudattu saksalaisten kanssa samaan hautausmaahan, vieressä on kuitenkin suomalaisille jääkäreille pystytetty oma jääkärimuistomerkki. Tämä on toinen muistomerkki, ensimmäinen oli pystytetty 1929, ja se katosi neuvostomiehityksen aikana.

Täältä matka vei Schmardenin kaistalle, jossa oppaamme kertoi 24 - 25.7.1916 jääkärien pioneerikomppanian hyökkäyksestä alueella ja tappioista. Silloin maasto oli suoperäistä, nyt kuivaa peltomaata.

Matka jatkui ja seuraava nähtävä oli Tukumsin (Tuckum) kaupunki. Se oli jääkäreiden päätukikohta-alue rintaman takana. Kuurinmaan motin reunalle olivat venäläiset rakentaneet muistomerkkin. Kuurinmaalle motittautui syksyllä 1944 saksalaista sotavoimaa 150 000 miestä sitoen joukkoja hyökkääjältä mottia vartiomaan. Tässä pysähdyimme kuvaamaan muistomerkkiä.

Marsalkan jäljillä

C.G.E. Mannerheimin puolison paronitar

Anastasia Mannerheimin 1900-luvun vaihteessa omistamalle kartanolle Aprikiin saavuttiin iltapäivällä.

Kartanolla C.G.E. Mannerheim ei vierailulla vain muutaman kerran, kiireisellä miehellä ei ollut paljon aikaa. Oppaan mukaan Mannerheim yritti kasvattaa karppeja viereisessä kalalammikossa huonoin tuloksin, kalat kuolivat johonkin sairauteen. Nykyään tämä kartano toimii kuvataidekouluna. Sisälle ei päästy, koulu oli kiinni.

Liepajaan saavuttiin iltapäivän lopulla ja kävimme kuvailemassa jääkärien käytössä olleita Hansa- ja Bayern-kasarmeja.

Hansa-kasarmit ovat jonkinlaisessa käytössä, mutta Bayern-kasarmit ovat tyhjillään. Kaupungissa on paljon punatiilisiä rakennuksia vielä jäljellä niiltä ajoilta.

Paluumatkalle

Aamulla ennen paluumatkan alkua kävimme valakirkossa kuulemassa oppaamme kertomuksen valatilaisuudesta ja lipun vihkimisestä 13.2.1918.

Kirkko oli suljettu remontin takia ja meitä varten oli jätetty sivuovi auki. Kirkko on huomattavan koristeltu ollakseen luterilainen kirkko ja siellä on vuodelta 1912 maailman suurimmat mekaaniset urut, joita ei ole rakennettu uudestaan ja jotka ovat säilyttäneet alkuperäisen ulkonäön. 131 rekisteriä, 4 manuaalia ja 7 000 pilliä sisälsi tämä urkulaitteisto.

Paluumatkalla ei pitkiä taukoja pidetty, Jelgavassa (Mītau) pysähdettiin kuulemaan oppaan kertomusta jääkärien Aa-joen taisteluihin osallistumisesta tammikuussa 1917.

Läheisillä Tirul-soilla käytiin tällöin ankaraa taistelua venäläisiä vastaan ja jääkäritkin joutuivat reservien puutteessa osallistumaan näihin epäinhimillisiin tapahtumiin ankarassa pakkasessa ja lähes ilman huoltoa. Joukossa ilmeni kieltäytymisiä ja yksi teloitettiin. Joukko joutui tehtäviin, jotka rasittivat heitä liikaa.

Pohjan pojat

Jatkettiin ajoa ja päästiin käymään Misse-joen takamaastossa Gallingin kylässä metsittyneellä sotilashautausmaalla.

Täällä myös on haudattu saksalaisia, suomalaisia ja venäläisiä samaan maahan ja sitä on muistettu saksalaisten pystyttämällä sankaripatsaalla ja Viipurin suojeluskunnan 1925 pystyttämällä muistokivellä täällä kaatuneille kolmelle jääkärille. Tähän oli rakennettu ns. kenttäratoja sotavuosina ja niiden pohjat olivat vielä näkyvissä.

Matka jatkui maisemia ihailen. Euroopan unionin toimesta on Latviaa kunnostettu ja tiet sekä kadut on laitettu kuntoon pikkukaupungeissakin. Maatalous ja sen rakennukset on järjestetty uudelleen ja kolhoosin raunioita on ympäröi Latviaa.

Valgaan pääsimme loppuillapäivästä ja ryhmäkuvan otimme kirkon seinää

Oppaamme Pekka Ripatti selostaa jääkärien toimia Riianlahden asemassa. Kuva: Mika Matikainen.

vasten. Takanamme on Pohjan Poikien muistotaulu 113 kaatuneen vapaaehtoisen nimillä varustettuna.

Pohjan Pojat olivat suomalaisista vapaaehtoisista koottu rykmentti johtajanaan eversti Hans Kalm. Viron vapaussotaan 1919 - 1920 osallistui Suomesta kaksi vapaaehtoisjoukkoa. Tämä Kalmin rykmentti toimi etelässä Valkin- sekä Marienburgin ja Petserin rintamalla.

Jääkäreitä oli myös Viron sisällissodassa ja heitä myös kaatui.

Täällä lähellä Valgaa Pajun kartanolla 31.1.1919. käytiin taistelu jonka seurauksena virolaiset ja vapaaehtoiset Pohjan Pojat löivät kartanoa ja laajaa ympäröivää maastoa hallussaan pitäneet latvialaiset punaiset joukot lopulta ja pääsivät seuraavana päivänä Valgaan ja myöhemmin edelleen Latvian puolelle. Hyökkävää joukkoa johtanut Julius Kuperjanov menehtyi taistelussa luoteihin.

Kävimme kartanolla Pohjan Poikien

muistokivellä ja Pajun taistelun varsinaisella muistomerkillä.

Pitkä kierros

Viimeinen yö vietettiin Tartossa.

Tärkeimmät jääkärien taistelu- ja koulutuspaikat Baltiassa tuli näin käytyä katsomassa paikan päällä. Lähes 100 vuotta on kuivattanut maata ja kasvattanut metsää sinne missä sitä ei silloin liiemmin ollut.

Aika on sortanut sotilaiden tekemät kaivannot lähes umpeen. Hautausmaat ovat ennallaan ja seppeleitä lasketaan edelleen näille muistomerkeille.

Viiden päivän kierros Baltiassa ajatti 2200 kilometriä.

Lähde: Kemppi Jarkko: *Isänmaan puolesta. Jääkäri liikkeen ja jääkärien historia. Hämeenlinna 2011.*

Teksti: Mika Matikainen

Veteraani Ilajanjoella

Ilomantsin sotahistorian työryhmän jäsen Otso Nygrén sai olla elokuun 2. päivänä mukana ainutlaatuisessa tapahtumassa jatkosodan loppuvaiheen autenttisella taistelupaikalla Ilomantsin Ilajanjoella. Paikalla joukkueenjohtajana 30.7.-1.8.1944 taistellut Pentti Lindström toi kukkakimpun pataljoonansa eli Rajajääkäripataljoona 3:n muistomerkille. Helsinkiläisen veteraanin lapsenlapset olivat mukana ja kuuntelivat tarkkaavaisesti isoisänsä kertomuksia.

- Todennäköisesti tämä oli viimeinen kerta kun tällä paikalla taistellut veteraani kukitti muistomerkkin, Nygrén arvelee. Seurue kävi myös Taistelijan Talolla, Palovaarassa, Utrossa ja Öykkösvaarassa.

Noin kolmen viikon kuluttua vierailusta Otso Nygrén sai

kirjeen.

"H.V. Tuhannet kiitokset avustasi käydessäni lastenlapsien kanssa siellä vanhoilla taistelutantereilla. Matka oli rasittava mutta kannatti tehdä. Tuli toteutettua niin lastenlasten kuin oma pitkäaikainen haave. Matka oli mielenkiintoinen myös siksi, että näin kuinka hyvin olette te ilomantsilaiset vaalineet veteraanien perintöä ja pystyneet yhdistämään sen tämän päivän elämään, turismiin. Toivon jatkuvaa menestystä tälle työlle! Tervehtien Pentti Lindström."

- Veteraanin kiitokset kuuluvat siis muun muassa koko työryhmälle. Mielestäni veteraanin kiitokset velvoittavat jatkamaan tätä työtä, Otso Nygrén toteaa.

Teksti: Armas Härkönen
Kuva: Otso Nygrén.

Helsinkiläinen sotaveteraani Pentti Lindström ja hänen lapsenlapsensa Christoffer Lindström (oik.) ja Hampus Lundén laskivat kukkaset Ilajanjoen muistomerkille.

Finnish Peacekeeper Association of Finland –joukkue. Kuva: Belgialainen sotilas.

Joukkuemitalin tavoittelussa kiteytyy vanha sanonta, että joukkue on niin vahva kuin sen heikoin lenkki. Kuva: Harri Norismaa.

Nijmegenin marssi, Vierdaagse 2014

Nijmegenissä, Hollannissa järjestetään vuosittain maailman suurin marssi- ja kävelytapahtuma, Vierdaagse.

Neljän päivän aikana marssitaan eri sarjoissa pitkään ja hartaasti ympäri Gelderlandin maakuntaa Hollannissa.

Marssin päivät on nimetty suurimman kaupungin mukaan, minkä läpi reitti kunakin päivänä kulkee. Ensimmäinen päivä on Elstin, toinen Wijchenin, kolmas Groesbeekin ja neljäs Cuijkin päivä.

Pohjois-Karjalasta on ollut Hollannissa kuutena vuonna edustus. Tänä vuonna mukana oli Joensuun Reserviupseereista Harri Norismaa ja Jyrki Huusko sekä Pohjois-Karjalan Rauhanturvaja Jussi Seppä. Jyrki sekä Jussi olivat marssilla ensimmäistä kertaa ja Harri, marssin johtaja kuudetta kertaa. Tälläkin kertaa Suomen joukkue koottiin eri puolilta maata tulevista osallistujista.

Mukana oli niin sinibaretteja, kiltalaisia, reserviupseereita sekä reserviläisiä. Suomen joukkue marssi Hollannissa Finnish Peacekeeper Association of Finland nimellä.

Tukahduuttava helle

Tämän vuoden marssia väritti kova kuumuus ja maailmanpoliittiset tapahtumat.

Marssipäivät olivat touhua täynnä ja toistuivat normaalin marssirutiinin mukaisina. Aamuyöllä herätys, aamupala, marssille valmistautuminen, marssiin lähtö, noin 10 tunnin marssi, paluu Heumensoordiin, henkilökohtainen huolto ja seuraavaan päivään valmistautuminen.

Helletä piisasi jokaiselle päivälle ja sokerina pohjalla viimeisen päivän 48 km:n ja 13 tunnin marssi 33 asteen helteessä. Koska perjantailla eli viimeisellä päivällä oli luvattu lämpötilan nousevan hyvin kuumaksi, saimme torstaina ohjeet järjestäjien taholta, että lisäpainon voi jättää pois.

Ei tulisi olemaan painontarkastuksia. Jotkut luopuivat mielihyvän 10 kg:n hiekkapunnuksesta, mutta Pohjois-Karjalan pojat kantoivat painot loppuun saakka.

Ikävä uutinen

Perjantain aamu sai muutenkin erilaisen lähdön, sillä herätyksen jälkeen klo 02.05 kajahti komento majoituksen käytävällä: ”Joukkueenjohtajat palaveriin 10 min päästä”.

Maa- ja maailmanpolitiikka tarjosi surullisen sivumaun, sillä saimme kuulla, että Ukrainassa oli ammuttu alas Amsterdamista lähtenyt matkustajakone. Koneen mukana menetti henkensä lähes 200 hollantilaista. Hetken aikaa oli ollut ajatus, että koko sotilasmarssi keskeytetään, mutta onneksemme ei päädytty niin rajuun ratkaisuun.

Aamuyöllä viimeiseen päivään lähtiessä oli kuitenkin vielä harkinnassa, että marssin loppuparaati Via Gladiola jäisi pois, siitä saisimme tiedon päivän aikana. Onneksi marssitapahtuma päätettiin kuitenkin järjestää loppuun saakka.

Sotilasosastot ohjeistettiin kuitenkin niin, että osastot eivät laula marssilauluja, eivät kanno lippuja eivätkä sotilassoittokunnat soita kaupungeissa. Hengenluominen jäi näin miljoonapäisen yleisön tehtäväksi. Yleisö oli tosin ihmeissään sotilasosastojen tunnistamista helpottavien lippujen puuttumisesta.

Sisulla perille

Eli perjantaiaamuun sisältyi dramatiikkaa jo ennenkuin edimme tien päälle lähteäkään.

Viimeiseen päivään olimme saaneet viimeisen lähtöryhmän viimeisen paikan ja se myös osaltaan vaikeutti päivää. Olihan tuohon lähes 50 km:n matkaan aikaa käytettävissä vähiten verrattuna edellisiin päiviin.

Viimeisen marssipäivän aamuna lämpötila alkoi nousta heti hyvin korkeaksi. Mitä pidemmälle päivä eteni, niin sitä enemmän alkoi marssi tuoda esiin vaativuutensa. Yhdellä joukkueemme jäsenellä alkoivat vaivat käydä todella haasteelliseksi, mitä nouseva lämpötila ei ainakaan helpottanut niitä. Vaikeuksien vuoksi jouduimme välillä passaamaan

matkavauhtia.

Saimme myös apua rakkaan naapurimaamme Ruotsin lääkintähuollolta ja ruotsalaiselta lääkäriltä lääkintäohjeita. Suurista vaikeuksista kärsivän marssijamme oikea jalka ei kuitenkaan lopulta ottanut alle. Silloin ei kun vain mies välillä kanton ja marssitovereiden kyynärvarsituennalla sekä yhdellä jalalla marssien hän selvitti viimeiset kahdeksan kilometriä. Hatunnoston arvoinen suoritus. Joten suomalaisella sisulla ja vankkumattomalla joukkuehengellä saimme koko joukkueen maaliin saakka.

Marssiurakan jälkeen jokainen oli valmis palkitsemaan itsensä messissä ja kertomaan marssin tapahtumia. On selvä, että marssipäivien aikana välillä tuntuu todella vaikealta ja kipu on melkoinen, mutta tuota marssin jälkeistä euforista olotilaa ei voi sanoa kuvailla vaan se täytyy itse kokea.

Sen tietävät vain Nijmegenin marssin selvittäneet.

Teksti: Jyrki Huusko ja Harri Norismaa

Vierdaagse - Nijmegen marssi pähkinäkuoressa:

- Maailman suurin marssitapahtuma
- Osallistujia noin 46 000
- Marssisarjat: 30, 40, 50 km ja + 40 km sotilassarja
- Sotilassarjassa on oltava oman maan univormu, varsikengät ja kantolaitteessa vähintään 10 kg painoa
- Sotilaat asuvat suuressa Camp Heumensoordin sotilasleirissä

Kotimaan kaipuu herkisti mieltä. Kuva: Jyrki Huusko.

Jalkojen pitäminen hetken ylhäällä tarjosi lievennystä marssin kuluttamiin jalkoihin. Kuva: Sami Mattila.

Sotahistoriallisia matkailuvinkkejä Hollannissa

Airborne Museum Hartenstein

Hollannissa tapahtui toisen maailmansodan suurin maahanlaskuoperaatio, kun liittoutuneet päättivät ottaa haltuunsa natsi-Saksan miehittämän Alankomaiden pääsillat. Massiivinen operaatio sai nimekseen Market Garden.

Hyökkäysoperaatio käynnistyi syyskuun 17. päivänä 1944. Sen tavoitteena oli ottaa haltuun Hollannin suurimpia jokia halkovat sillat ja helpottaa näin liittoutuneitten etenemistä kohti saksalaisten linjoja. Kyseessä oli toisen maailmansodan suurin maahanlaskuoperaatio, johon osallistui kolme laskuvarjodivisioonaa. Aluksi operaatio sujuikin hyvin, mutta Arnhemin kaupungissa saksalaisten vastustus osoittautui liian kovaksi.

Brittijoukot eivät lopulta onnistuneet valtaamaan kaupungin siltaa, joka sittemmin on nimetty John Frostin sillaksi joukkoja komentaneen upseerin mukaan. Taisteluista on kirjoitettu kirja ”Yksi silta liikaa” (Cornelius Ryan, 1974) sekä samanniminen elokuva (Richard Attenborough, 1977).

Näistä tapahtumista kertoo myös Airborne Museum Hartenstein, joka sijaitsee viiden kilometrin päässä Arnhemista Oosterbeekissa. Museoraken-

nuksena toimii 1800-luvulla rakennettu Hartensteinin huvila, mikä palveli Arnhemin taistelujen aikana brittien tukikohtana. Ennen brittien saapumista talossa asui saksalainen sotamarsalkka Walther Model henkilöstöineen varsinaisen esikunnan sijaitessa läheisessä Tafelbergin hotellissa.

Saksalaisten jälkeen rakennukseen asettui brittiläisen 1. maahanlaskudivisioonan esikunta. Rakennus vaurioitui taisteluissa melko pahoin, mutta korjausten jälkeen se palveli jälleen hotellina ennen museoksi muuttumistaan.

Elämyksiä kellarissa

Airborne museum esittelee sodan tuoksinaa niin sotilaiden kuin siviilienkin näkökulmasta. Kuvat, tekstit ja videoinnit antavat äänen taisteluihin osallistuneille brittiläisille, puolalaisille ja saksalaisille sotilaille.

Esillä on alkuperäistä esineistöä, kuten aseita, vaatetusta ja muuta varustusta. Tietoa tarjotaan helposti sulavassa muodossa hollanniksi, englanniksi ja saksaksi. Kartat selventävät kaupungissa käytyjen taistelujen kulkua. Rakennuksen kellari-

Rakennuksen kellarikerroksessa kävijää odottaa elämyksellinen kävelyreitti. Kuva: Museon kokoelmista.

kerroksessa kävijää odottaa elämyksellinen kävelyreitti, jolla luodaan mielikuvia ja tunnelmaa sodanajan todellisuudesta. Käytössä on niin kalustoa, kuvaa, ääntä kuin valojakin. Airborne museum on suomalaisten Nijmegen-marssihoitajien perinteinen käyntikohde, jota lähiseutuineen

voisi suositella myös Amsterdamin matkakaajalle esimerkiksi päiväretkeksi. Arnhemin keskustassa on lisäksi John Frostin silta sekä tietokeskus taisteluista (Rijnkade 155, Arnhem).

Arnhemiin on Amsterdamista noin tunnin junamatka. Museoon pääsee Arnhemin juna-asemalta

parhaiten bussilla 52. Airborne Museum Hartenstein Utrechtseweg 232, Oosterbeek
Puh. +31 (0) 263 337 710
info@airbornemuseum.nl
www.airbornemuseum.nl

Teksti: Harri Norismaa

Groesbeekin kanadalainen hautausmaa

Groesbeek Canadian War Cemetery ja Memorial (ranskaksi: Le Cimetière de Guerre Canadien Groesbeek) sijaitsee noin kolme kilometriä pohjoiseen Groesbeekin kylästä Nijmegenin kaakkoispuolella.

Hautausmaahan on haudattu 2 338 toisen maailmansodan loppukahinoissa kaatunutta kanadalaisista sotilasta.

Hautausmaa on ainutlaatuinen, sillä monet Saksassa kaatuneet kanadalaiset tuotiin Groesbeekiin. Tämä on yksi niistä harvoista tapauksista maailmanhistoriassa, jolloin kaatuneita siirrettiin kansainvälisten rajo-

jen yli. Sodan päätyttyä Kanadan maavoimat Euroopassa määräsi, että ketään kuollutta kanadalaisista ei haudata Saksan maaperälle.

Niinpä uskotaan, että kaikki Saksan taistelukentillä kaatuneet kanadalaiset on siirretty tähän hautausmaahan. Lukuun ottamatta yhtä, joka on haudattu Reichswald Forest sotilashautausmaahan.

Teksti: Harri Norismaa

Canadian War Cemetery on vierailun arvoisa paikka käydä. Kuva: Altti Lindgren.

Asehistoriallinen Kilta Möhkössä

Möhkön ruukkipäivän viikonloppuna heinäkuussa oli Ilomantsissa vierailulla Pohjois-Karjalan Asehistoriallinen Kilta. Vaikka näyttelyjen kasaaminen ja aineiston rahtaaminen vie paljon aikaa ja voimavaroja, lienee yleisön mielenkiinto ja tyytyväisyys palkinnut hieman vaivoja. Näytteillä oli runsaasti aseita ja muuta sotatöissä tarvittavaa materiaalia. Radisteillakin oli laitteet ”lämpimänä”. Molempina päivinä muuten katsottavana ja kosketeltavana seisonut Sotka T-34 panssarivaunu käynnistettiin ja ajettiin Puna-armeijan sotilaiden saattamana Koitajoen törmälle. Sitten posautettiin niin että kamera tärähti toimittelijan kädessä.

- Vaikka olen suorittanut tykistöissä varusmiespalveluksen, niin kovalta kuulosti, sanoi eräskin jysäystä filmannut.

- Vaunun sisällä laukaus ei kuulu lainkaan kovana, ampujana toiminut Olavi Suokas paljastaa. Hän ei halunnut kertoa pauk-

kupanoksen ruutimäärää.

- Puolta pienempi se kuitenkin oli kuin Rukajärven tien näytöksessä Lieksassa.

Suokas totesi 32 tonnia painavan tankin siirtelyn Ylämyllyltä eri paikkakunnille olevan hankalaa ja kallista.

- Maakunnasta ei tahdo löytyä sopivaa kuljetusalustaa. Tähän tultiin kulukorvauksella ihan sen kunniaksi, kun on Ilomantsin taistelujen juhluvuosi, hän selitti.

Nuoret serkkuset Konsta ja Kalle Väänänen olivat tankin päällä, kun se käynnistettiin.

- Eipä tuo kummemmin jännittänyt eikä pelottanut, pojat tuumivat.

Harvinainen tapaus

Pohjois-Karjalan Asehistoriallisen killan esittelijä Taito Piitulainen totesi, että tankkeja on liikkunut Möhkön alueella äärimmäisen harvoin.

- Talvisodassa kulki kylän

läpi kaksi Puna-armeijan Sotka T-26 panssarivaunua. Ne tehtiin Oinassalmella suomalaisten toimesta liikuntakyvyttömäksi, hän kertoo.

Rikkoutuneet panssarivaunut vaihdettiin siihen, etteivät neuvostojoukot tuhonneet lähtiesään Möhköön rakentamaansa uutta siltaa eikä kylää muutukaan. Panssarivaunut räjäytettiin paikoilleen.

- Isäni kertoi nähneensä tapahtuman. Räjähdyksineitä oli kuskattu paikalle hevosilla. Ensimmäisellä paukulla oli vaunu vain hieman liikahtanut. Mutta toisella yrityksellä oli rautaa ollut ilmassa runsaasti, Jorma Ihalainen muisteli.

Piitulainen kertoi, että Öyköstenvaaraan yritti tulla kesällä 1944 nimenomaan Sotka T-34.

- Siihen oli osunut raskaan haupsin ammus, hän toteaa.

Teksti ja kuva: Armas Härkönen

Osta kiikari! Sillä näet nimittäin.

Heikki Hiltuselle ja Armas Piiraiselle ansioristit

Sotaveteraaniliiton ansioristin Heikki Hiltuselle luovuttivat Pekka Kymäläinen (toinen vas.), Teuvo Strandman ja Vappu Haapalainen.

Ilomantsilaiset Heikki Hiltunen ja Armas Piironen ovat saaneet kiitokseksi ja tunnustukseksi sotaveteraanien hyväksi tekemästään työstä Sotaveteraaniliiton ansioristin. Hiltunen sai merkin rintaansa Ilomantsin Sotaveteraaniry:n hallituksen syyskauden ensimmäisessä kokouksessa 9. päivänä syyskuuta. Piiraiselle merkki luovutetaan myöhemmin.

- Nämä ovat arvokkaita merkkejä. Vain yksi merkki on Sotaveteraaniliitossa vielä arvokkaampi, totesi luovutuspuheessaan Ilomantsin sotaveteraanien hallituksen puheenjohtaja Teuvo Strandman.

Puheenjohtajan mukaan molemmat palkitut ovat pitkäaikaisia yhdistyksen ja yhdistyksen hallituksen jäseniä. Hiltunen on toiminut veteraanien edustajana Ilomantsin vanhuseuvostossa, Piironen taas sankarihautatointikunnassa.

Molemmat ovat aktiivisesti osallistuneet yhdistyksen toimintoihin ja tapahtumiin, esimerkiksi siunaustilaisuuksiin ja onnitelukäynteihin.

- He ovat toimineet myös oppaana rajakenraali Raappanan majalla ihan viime vuosiin asti, Strandman kertoi.

Armas Piironen asuu Marjovaarassa. Heikki Hiltunen on lähtöisin Huhuksesta, ja asuu nyt kirkonkylällä.

- Kunnianosoituksen saaminen on arvokas asia, Hiltunen kiittelee.

Teksti ja kuva: Armas Härkönen

Yksityiskohtaista tietoa Hattuvaaran taistelijoista

Ilomantsilainen Matti Kallio on julkaissut kirjan "Hämeen Ratsurykmentti Ilomantsissa". Kirjan kuvituksessa on ollut mukana joukko Ilomantsin valokuvausseuralaisia. Kuvia ovat luovuttaneet ja työstäneet Heikki Lyhykäinen, Juha Ilvonen, Olli Penttinen ja Topi Ylä-Mononen.

Kirjassa on 254 sivua ja yli 200 valokuvaa, joista suuri osa ennen julkaisemattomia. On myös runsaasti uusia valokuvia entisiltä taistelupaikoilta. Tekijä tuo esille nykyisiä näkymiä myös rajan takaa, esimerkiksi Vellivaarasta, Lehmivaarasta, Lutikkavaarasta ja Kuolismaalta. Kirjassa on myös runsaasti alkuperäisten asiakirjojen kopioita.

Kirjasta löytyy hyvinkin yksityiskohtaisia kuvauksia tapahtumien kulusta. Ratsuväen miehet eivät ole anteesi kenraali Raappanalle pidetyn everstinsä Gustaf Ehrnroothin poistamista komentajan tehtävistä elokuun 3. päivänä 1944. Kirjasta löytyy tähänkin selventäviä taustoja.

Kallion kirja kertoo Ratsuväkiprikaatin saapumisesta Kallimoon, siirtymisestä Ilomantsin taisteluihin, sekä Hattuvaaran taistelusta päivä kerrallaan aseleposopimukseen 4.9.1944 saakka. Mukana on HRR:n ja URR:n vaiheet rajan sulkeutumisesta 30. syyskuuta aina siirtymiseen junakuljetukseen Kontiolahden asemalle 2. päivänä lokakuuta 1944. Teos on kaiken kaikkiaan hieno lisä Ilomantsin sotahistoriasta kiinnostuneen hyllyyn.

Kunnianosoitus veteraaneille

Matti Kallio kertoo olleensa vuonna 1974 ensimmäistä kertaa Hattuvaarassa Tiittasen talon maisemissa seuraamassa Hämeen Ratsurykmentin vuosipäivää. Tuolloin Hattuvaaran taistelusta oli kulunut tasan 30 vuotta. Muistopäivillä oli lähes 70 taistelijaa.

- Vuodet kuluivat, kävin vuosipäivinä kuulemassa ja oppimassa. Kertomuksia tuli lisää, ja sain ajatuksen - noistahan saa kokonaisen kirjan.

Neljäkymmentä vuotta siihen kului.

- Liki kaikki kertojat ovat saapuneet viimeiseen iltahuutoon, olkoon tämä postuumina kiitoksena heille.

Kallion kirja perustuu sekä kultujen kertomusten muistiinpanoihin, taisteluissa mukana olleitten luentoihin, taistelunäytösten käsikirjoituksiin ja ennen kaikkea HRR:n ja Ratsuväkiprikaatin sotapäiväkirjoihin.

- Seitsemänkymmentä vuotta on kulunut Hattuvaaran ja Ilo-

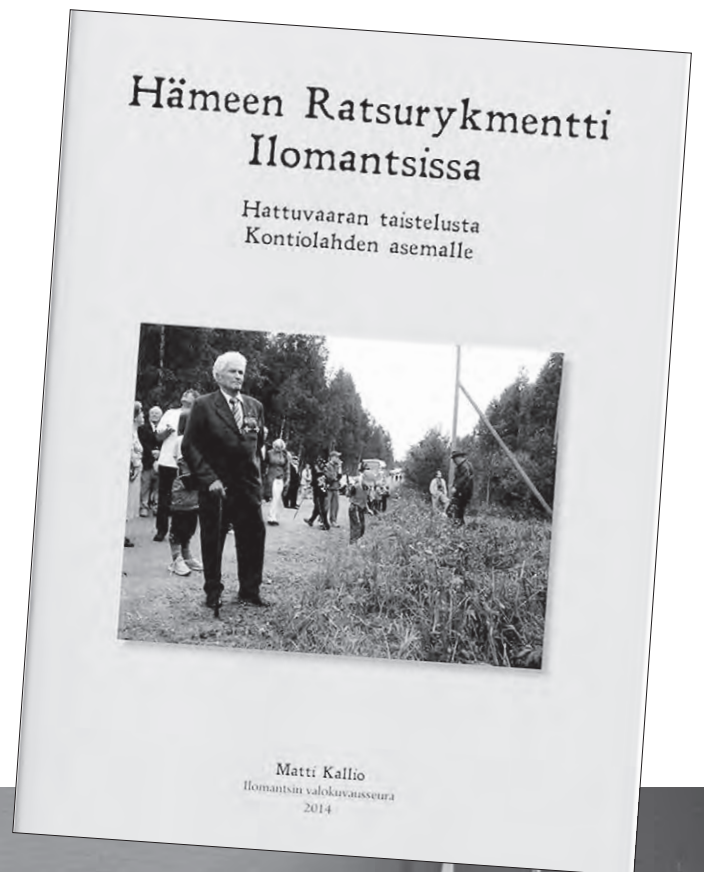
mantsin taisteluista. Kirja on kunnianosoitus kaikille: kaatuneille, haavoittuneille ja tavalla tai toisella mukana olleille, Matti Kallio toteaa.

Eläkeläisopettaja ja intohimoinen valokuvausharrastaja on ollut kokoamassa lukuisia valokuvanäyttelyjä. Vuonna 2009 ilmestyi Kallion ja Jorma Ikonen rajakenraali Raappanan majasta kertova teos "Rukapirtti". Ilomantsin valokuvausseuran kanssa hän on julkaissut teoksen "Issakan ja Sonkajan kyläkoulut sodan käytössä kesällä 1941".

Teksti ja kuva: Armas Härkönen

Matti Kallio (edessä oik.) ja Jorma Ikonen saivat ansioistaan sotahistorian tallentajina Ilomantsin taistelujen 70-vuotisjuhlien pääjuhlassa rajavartiostin. Ansiomerkit luovuttivat rajaeverstit Olli Lampinen (vas.) ja Martti Kukkonen.

Rauno Suhonen ja järkevä nostetun pommikoneen massiivinen moottori Pohjois-Karjalan museossa. Ylhäällä on myös jatkosodan alussa Ilomantsissa pudotetun neuvostoliittolaisen Tupolev -pommikoneen kappaleita.

Junkersin viimeinen lento

Rauno Suhonen: Kovan kohtalon pommikone JK-254. 237 sivua, Docendo 2014.

Heinäkuun ensimmäisenä päivänä vuonna 1944 noin puolilta öin lähti Pommituslentolaivue 44 kymmenellä Junkers Ju 88 -syöksypommittajalla pommituslennolle Onttolan lentokentältä. Tavoitteena laivueella oli Talin-Ihantalan -suunnan kovien taistelujen tukeminen. Johtolentueen viimeisen koneen paikka lankesi luutnantti Erkki Pinomaalle, joka lähti tuolloin vasta toiselle sotalennolle.

Koneen lähtö myöhästyi hie-man pommien kuormauksessa olleiden ongelmien takia, mutta Pinomaa lähti kuromaani kiinni lentuettaan. Kone ajautui edellä lentävien potkurivirtaan, nokka nousi ja kone kaatui vasemmalle siivelleen syöksykierteeseen. JK-254 iskeytyi Liperin Rautanlahden rantaveteen suurella nopeudella. Polttoaineet alkoivat roihuta veden pinnalla. Neljän hengen miehistö sai surmansa.

Syksyllä 2008 koneyksilö nousi maamme tunnetuimmaksi, kun hylän palaset nostettiin järven pohjasavesta, pommilasti räjäytettiin ja merkittävimmät osat museoitettiin.

- Pommikoneen moottori on museomme vetonaula, Pohjois-Karjalan museon museonjohtaja Tarja Raninen-Siiskonen toteaa.

Joensuun Ilmasillan puheenjohtaja, valtakunnallisesti tunnettu ja arvostettu alan harrastaja

Rauno Suhonen on osallistunut JK-254:n hylkyoperaatioon, osien museointiin ja Junkers-merkkikampanjaan sekä perehtynyt tarkasti koneen historiaan. Hän on kirjoittanut koneen vaiheista teoksen "Kovan kohtalon pommikone JK-254".

- Kirja-asian otti ensimmäisenä esille Eija Hildén, onnettomuudessa menehtyneen koneen ohjaajan tytär. Hän ei ehtinyt nähdä isäänsä elossa. Myös Itä-Suomen sotilasläänin komentajana aiemmin toiminut kenraalimajuri Jukka Pennanen kannusti aktiivisesti kirjahankkeeseen, Suhonen kertoo. Kirjoittajan taustatukena kirjahankkeessa on toiminut muun muassa Ilmavoimien entinen komentaja, kenraaliluutnantti Heikki Lyytinen.

Monipuolinen teos

Suhonen keskittyy koneen vaiheisiin sen hankinnasta lähtien. Myös Junkers-laivuetta, kotitukikohtaa ja Ilmavoimien yleistä historiaa hän esittelee. Hylän nosto-operaatio hankkine pommintuotantoinen on kuin oppikirjasta. Se on kuvattu työhön osallistuneiden Puolustusvoimien huippuammattilaisten kertomana. Faktoja värittää Junkers-veteraani Kusti Lehmusvuoren muistelmat. Hän

oli mukana hakemassa koneita Saksasta Suomeen ja osallistui radiosähkötäjänä ja konekivääriampujuna taistelutoimiin vielä Lapin sodassakin.

- Olimme erittäin tyytyväisiä koneeseen, joka oli selvästi aikaansa edellä. Teimme sillä sekä vaaka- että syöksypommituksia aina tilanteen mukaan, Lehmusvuori kertoo.

Hylän kappaleista valmistetuja Junkers-merkkejä on tähän mennessä myyty noin 650 000 euron arvosta. Tuotto on tilitetty sotiemme veteraaneille. Summa tulee tuostakin kasvamaan, sillä jatkosarjan merkkejä voi edelleen hankkia Veteraanivastuu ry:n verkkokaupasta.

- Eräs veteraani sanoi, että Junkers auttaa meitä vieläkin, Suhonen toteaa.

Koskettava tekstiä

Suhosen mukaansa tempaava ja kiehtova teos johdattaa lukijan osaksi monivaiheista ja koskettavaa tarinaa, jollaista ei ole millään muulla koneyksilöllä. Kirja on kiinnostavaa luettavaa myös sellaiselle, joka ei ole aikaisemmin perehtynyt sotahistoriaan. Kirjoittaja osaa asiansa. Hänen kertoessa keskikesän yötaivaalle nousevista pommikoneista, voi kuulla korvissaan niiden jylinän. Kirjan kustantaja, jyväskyläläinen Docendo on keskittynyt vankasti sotahistoriallisten teosten julkaisuun.

- Suhosen kirjan myynti on lähtenyt hyvin käyntiin. Maamme kirjallisuudessa ei ole käsitelty sotilasilmalukemme historiaa aikaisemmin tästä näkökulmasta, kustantaja Juha Janhonen kertoo.

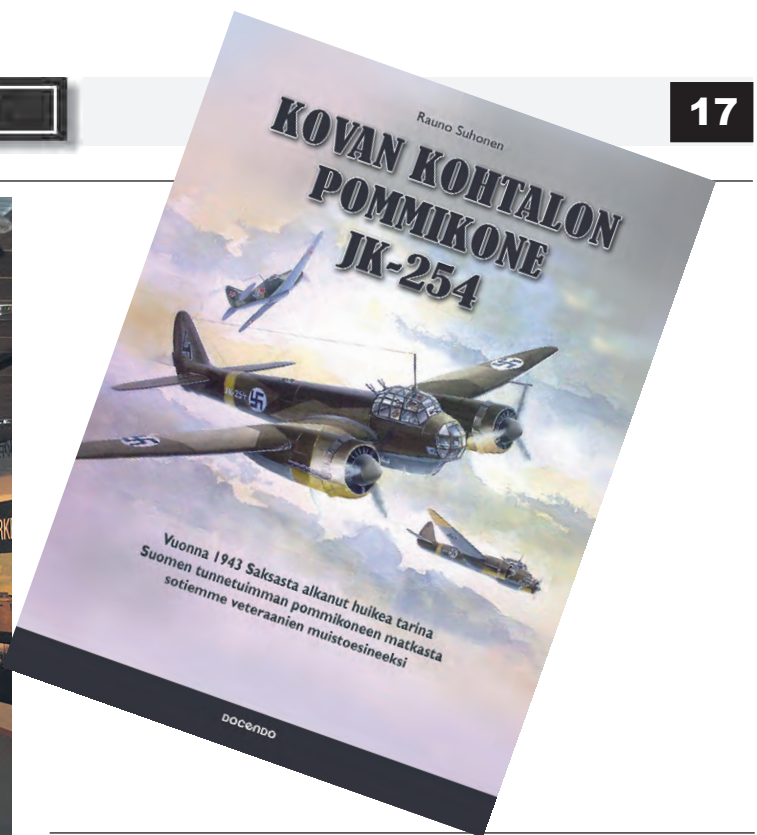
Rauno Suhonen on vaalinut ilmavoimaperinteitä osallistumalla erilaisten historiateosten kirjoittamiseen, järjestämällä näyttelyitä ja näyttöksiä, luennollisella ja toimimalla oppaana.

Hän on aiemmin kirjoittanut muun muassa teokset "Koveron Lankilan kolme miestä" (2011), "Jääkärimajuri ja hävittäjä-ässä" (2012), sekä Suomen Ilmavoimia käsittelevät kappaleet teokseen "Rajalla - maanpuolustusta Pohjois-Karjalassa" (2013).

Teksti ja kuvat:
Armas Härkönen

Kirjan julkistamistilaisuudessa kirjailija sai ahkerasti kirjoitella omistuskirjoituksia. Kirjan sai myös Pohjois-Karjalan Aluetuomiston päällikkö, eversti Jouni Mattila.

Uutisointia Keski-Karjalasta
kahdesti viikossa

Koti-Karjala

www.kotikarjala.fi
p. 040 684 8411

Kotiseudun
historiaa ja
nykypäivää

Kitee-Seura
kotiseutuyhdistys

LÄÄKÄRIASEMA RESETTI

Olkontie 6, 82500 Kitee
Ajanvaraus puh. 0400 269 500 klo 8-16

Hermannin
KUOHUVIINITILA

Ryhmä Raappana -viini
Saatavana Hermannin viinimyymälästä.
www.hermannin.fi

Ryhmämatkalle, vapaa-ajanmatkalle, työmatkalle...
Tutustu matkatuotantomme www.pohjolanmatka.fi
Tervetuloa palvelevaksemme!

Pohjolan Matka

Kitee p. 0201 303 431, Joensuu p. 0201 303 420 Tilausajot p. 0201 303 340

K-SUPERMARKET
KUPIAINEN

TAVALLISTA PAREMPAA LVI-OSAAMISTA
IHMISEN JA YMPÄRISTÖN HYVÄKSI.

LVI-BIONEERIT

Asemantie 18, 82600 TOHMAJÄRVI, puh. 040 556 4490
Puhoksentie 9, KITEE, puh. 040 508 5088

RIVI-ILMOITUKSET

KITEEN MAATALOUSTILIT OY, Olkontie 6, 82500 KITEE,
puh. 045 3112 773.

KITEEN MEIJERI OY.

MANTSIN RAUTA-SPORT LAATIKAINEN

Reserviläisten ostospaikka

- sukset
- aseet ja ampumatarvikkeet
- rakennustarvikkeet
- kodinkoneet

Nyt Skeet- ja trap-patruunat varastosta.

P.S. Tilaa sukset talveksi!

Vauhti
Speed Oy:n
rullasukset

Mantsin Rauta-Sport Laatikainen
Kalevalantie 6, 82900 Iiomantsi,
puh. 0500 200382

Lisää tarjouksia
sivustolla
www.
mantsinrautasport.fi

Tiesitkö, että nyt voit saada
Bonusta vakuutuksistasi?

Rekisteröi Bonuksesi lahitapiola.fi/bonus

Mantsintie 8
82900 ILOMANTSI
013 684 2840
ita@lahitapiola.fi

Venäjän Viisumit

Vuosi-, kerta- ja ryhmäviisumit.

Nyt anottavissa meiltä
2 vuoden
VENÄJÄN VIISUMIT

www.lampoidea.fi

VIISUMIPALVELU
Lampoidea Oy
LUOTETTAVAA PALVELUAA

Järnefeltintie 8,
82600 Tohmajärvi
Puh. 050 309 6337, 045 650 1161
Avoimena: 9.00-18.00

s-posti: viisumi@lampoidea.fi, faksi: 013-411 001

UUTTA!
PASSIKUVAT
viisumitilauksen
yhtey-
dessä **0€**
Kuvauspalvelu 26.8. alkaen.

TOHMAJÄRVEN
APTEEKKI

KIRKKOTIE 1
PUF. 013 621 020

Hydrauliitkut ja -liittimet
Voiteluaineet/nestekaasut
Hitsaustyöt ja asennukset
Sorvaukset

Myös alumiinin tig-hitsaukset
Nivelaksellit ja varaosat
Oja-keijut + tarvikkeet
SFK-laakerit

SUONTAAN PAJA

Purtovaarantie 130 TOHMAJÄRVI
013-621 427, 0400 240 427, fax 013-621 426

Hautaus toimisto - Kukkakauppa

Ratilainen Ky

Puh. (013) 225 855 • Kirkkotie 1 82600 Tohmajärvi
ratilainen@pp1.inet.fi • www.ratilainen.fi

TOHMAJÄRVEN
LEIPOMO

PURTOTIE 2, TOHMAJÄRVI
☎ 621 197, 621 459

A ja M Kinnunen Ky
Rauta-Maatalous

Tehdastie 318, 82600 Tohmajärvi
p. konttori 0400 299 013, rauta 0400 299 014, maatalous
0400 299 019, fax. (013) 621 507
e-mail: a.m.kinnunen@rautakauppakinnunen.fi
www.rautakauppakinnunen.fi

RIVI-ILMOITUKSET

ASUSTE JA KUKKAKAUPPA HIRVONEN, Kirkkotie 2, 82600
TOHMAJÄRVI, p. (013) 621 134.

MPK TURVALLISUUTTA YHDESSÄ.

MAANPUOLUSTUSKOULUTUS

SYYSKUU

27.9. SRA-kivääri Pohjois-Karjala

LOKAKUU

4.-5.10. Kohteen suojaaminen Pohjois-Karjala
24.-26.10. KOTU-kouluttajien koulutus Ylämylly, Torikatu 36
Kurssinjohtajan kurssi Joensuu

MARRASKUU

Aika avoin Ensiapurssi II Pohjois-Karjala
7.-8.11. Johtamisen perusteet Pohjois-Karjala
15.11. Perustamisen perusteet 2 Pohjois-Karjala
21.- 22.11. KOTU:n koulutus, vuoden 2015 suunnittelu
22.11. KOTU-yksikön vuosijuhla Pohjois-Karjala

Tarkemmat tiedot kursseista MPK:n sivuilla www.mpk.fi/koulutuskalenteri -> valitse Savo-Karjalan alta Pohjois-Karjala. Ilmoittautuminen kursseille vaatii rekisteröitymisen. Ohjeet tästä löytyvät sivuilta.

Pohjois-Karjalan KOTU-yksikkö

Käyntiosoite Torikatu 36 B, 80100 Joensuu
Postiosoite PL 28, 80101 Joensuu
Sähköposti pohjois-karjala [at] mpk.fi

Koulutuspäällikkö Ari Hevonkoski
Puhelin 050 342 0075
Sähköposti ari.hevonkoski [at] mpk.fi

KOTU-yksikön päällikkö Kimmo Salo
Puhelin 040 565 5578
Sähköposti kimmo.salo [at] mpk.fi

Koulutuspäällikkö Ahti Korhonen
Puhelin 040 764 5730
Sähköposti ahti.korhonen [at] mpk.fi

Koulutuspäällikkö Timo Tolvanen
Puhelin 050 521 5363
Sähköposti timo.tolvanen [at] mpk.fi

Koulutuspäällikkö Jukka Päivinen
Puhelin 050 336 1602
Sähköposti jukka.paivinen [at] mpk.fi

"Puolustusvoimien näkyvä läsnäolo normaalioloissa täällä Pohjois-Karjalassa on tärkeää, mutta aluevastuussa olevana komentajana pidän myös erittäin tärkeänä sitä, millaiset "eväät" meillä on erilaisia kriisitilanteita varten. Puolustusvoimat pitää hyvää huolta valmiudesta toimia tällä suunnalla myös poikkeusoloissa. Alueemme puolustukseen suunniteltujen joukkojen määrä ja suorituskky säilyvät muutoksista huolimatta korkealla tasolla. Kainuun prikaati ja Pohjois-Karjalan rajavartiosto kouluttavat varusmiehistä alueemme puolustukseen tarvittavat joukot. Kertausharjoituksissa koulutamme alueellamme tulevaisuudessa lähes tuhat reserviläistä/vuosi. Sen lisäksi aluetoimisto tilaa reserviläisillemme Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä koulutusta valtakunnan kolmanneksi eniten".

Pohjois-Karjalan aluetoimiston päällikkö, eversti
Jouni Mattila Iiomantsin taistelujen 70-vuotisjuhlien pääjuhlassa 10.8. 2014.

S. MARTISKAINEN OY

- Vauriokorjaukset
- Maalaukset
- Huoltopalvelut
- Hinauspalvelu

0400 177 813

www.martiskainenoy.com

martiskainen@martiskainenoy.fi

Pajatie 4, 82900 ILOMANTSI

Kiteen
Kello Kulta
RUOTSALAINEN

Kiteentie 16 (torin vieressä) Kitee puh. (013) 412 128
Palvelemme: ma-to 9-17, pe 9-18, la 9-14.

Vakuutukset, pankki ja sijoittaminen.
Samasta paikasta ja sopivan läheltä.

LÄHITAPIOLA ITÄ

SISUSTUS
LAUKKANEN

ARPPENTIE 21 | KITEE | 0400 188 166

FINN- PYLVÄS OY

Teollisuustie 3
82900 ILOMANTSI

Huonekaluliike

V.Hurskainen Ky
Kiteentie 31, 82500 Kitee

TOIMINTAKALENTERI

SYYSKUU

30.9. RU- ja RES -piirimitaliesitykset Piiritoimisto

LOKAKUU

2.10. YT-Toimikunnat Korsu
 21.10. RU-piirin syyskokous Joensuu
 22.10. RES-piirin syyskokous Joensuu

RESERVILÄISURHEILULIITTO

4.10. Vakiokivääri Lahti
 5.10. Falling-plates Mikkeli

MARRASKUU

15.-16.11. Reserviläisliiton syyskokous Joensuu
 16.11. Karjalan Pojat 4/2014 aineistopäivä Päätoimittaja
 Keräysvuoro: Eno, Kontiolahti, Joensuu

JOULUKUU

1.12. RU-liiton huomionosoitusesitykset Piiritoimisto
 1.12. RES-liiton ritarikuntien huomion-
 osoitusesitykset piiriin Piiritoimisto
 4.12. Marskin malja -tilaisuus Joensuu
 6.12. Itsenäisyyspäivä
 10.12. Karjalan Pojat 4/2014 ilmestyy
 12.12. Aliupseerikurssin päätös P-KR
 Vko 51 Joulutulet Pohjois-Karjala
 18.12. Kotiuttamisjuhla P-KR/KAIPR
 24.12. Kunniavartiot Pohjois-Karjala
 31.12. Prosenttiammunta päättyy Yhdistykset

KARJALAN POJAT

4/2014 ilmestyy 10.12.2014

Aineisto päätoimittajalle 16.11. mennessä.
 Keräysvuoro: Eno, Kontiolahti, Joensuu

KARJALAN POJAT

1/2015 ilmestyy 11.3.2015

Aineisto päätoimittajalle 13.2. mennessä.
 Keräysvuoro: Valtimo, Nurmes, Juuka, Lieksa, Vieki

Armas Härkönen

Yliopistontie 1, 82900 ILOMANTSI
 Puh. 050 3600 256, armas.a.harkonen@gmail.com

Kone ja Autotarvike Tanskanen

Asematie 6, 82900 Iломantsi
 Myynti 0400-793 973, Korjaamo 0400 878 410

Salakan Puutarha ja Hautauspalvelu

Ruskosillantie 8,
 82900 Iломantsi
 sp@salakanpuutarha.fi

p. 013-881 055

www.salakanpuutarha.fi

Palvelemme:
 ma-pe 7-21
 la 7-18
 su 12-18

TIILIKAINEN
 Tohmajärvi
 myymälä puh. 0400 268 300
 kassat puh. 0400 268 305

KAUPPIAS HOITAA HOMMAN

Perinteinen "Amin pytty"-rynnäkkökiväärkilpailu ammuttiin tällä kertaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kurssina.

Joensuun Reserviläiset juhlivat Onttolassa

Joensuun Reserviläisten 60-vuotista taivalta juhlistettiin Onttolan ampumaradoilla 7.6.2014. Samassa yhteydessä pidettiin perinteinen jokavuotinen "Amin pytty"-rynnäkkökiväärkilpailu, tällä kertaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kurssin muodossa.

Tapahtuman avaajana ja suojelijana oli eversti Jouni Mattila. Alueella saatiin myös nauttia eri yritysten ja yhdistysten suomasta esittelytarjonnasta. Yrityspuolelta mukana olivat Aseliike Jo-

ensuun SAR, BR-tuote ja EKO-AIMS. Yhdistyksistä paikalla olivat Reserviläisliitto ry, MPK ry ja Pohjois-Karjalan Asehistoriallinen kiltta ry hienoine Talvisota-valokuvanäyttelyineen ja sota-ajan asekoelmineen.

Kauniissa alkukesän kelissä ammuttiin ensin "Amin pytty"-rynnäkkökiväärkilpailu, jonka jälkeen vuorossa oli kenttäruekailu ja vapaata seurustelua. Aikaa oli myös tutustua eri esittelijöiden tarjontaan ja käydä ampumassa EKO-AIMS:in

ekoasepisteellä. Tapahtumaan osallistui kaiken kaikkiaan noin 50 aktiivista reserviläistä ympäri maakuntaa. Joensuun Reserviläiset ry kiittää kaikkia vieraita, kilpailijoita, toimitsijoita, yrityksiä ja yhteisöjä, sekä eversti Jouni Mattilaa osallistumisesta yhdistyksemme juhlaan seuraavaa tasalukua odotellessa. Tulokset sivustolla www.pkreservi.fi.

Teksti ja kuva:
 Jani Tahvanainen

IIVARI MONONEN

WWW.IIVARIMONONEN.FI

KARJALAN POJAT

POHJOIS-KARJALAN RESERVILÄISLEHTI

Päätoimittaja Armas Härkönen
 Osoite: Yliopistontie 1, 82900 ILOMANTSI
 Puhelin ja s-posti: 050 3600 256, armas.a.harkonen@gmail.com

Piiritoimisto ja toiminnanjohtaja
Arto Mulari
 Kylmälammentie 24,
 80710 Lehmo
 0500 912 963
 toimisto.pkres@gmail.com

Kotisivut: www.pkreservi.fi
 Sivunvalmistus: LiperLaser Oy, Liperi
 Painotyö: Lehtisepät Oy, Pieksämäki

Karjalan pojat -lehden toimituskunta

RU	Juha Rytönen, puheenjohtaja
	Tarmo Nenonen
RES	Hannu P. Martikainen
	Timo Mononen
MPK	Kimmo Salo
Päätoimittaja	Armas Härkönen
Nettilehti	Ari Hevonkoski
Toiminnanjohtaja	Arto Mulari

Karjalan Pojat kiittää kaikkia tukijoitaan!

WWW.AAMUUSVA.FI

Aamu-Usvan
Riistatila

TIMO MONONEN
+358 407194105
TIMO@AAMUUSVA.FI

ORIGINAL WILDEAR
NORTH KARELIA

ROTUPUHDASTA VILLISIKAA
POHJOIS-KARJALASTA

Karelia
Suomen Pankki
Pohjois-Karjala Tuusula

ISLO
ITÄ-SUOMEN LIIKUNTAOPISTO
Kalevankatu 8, 80100 Joensuu

PAIKAL-
LINEN
SUOMALAINEN
PALVELEVA
IDOSTI
LAHELLA

Suomen parasta pankkipalvelua!

POP Pankki
Pyhäselän Paikallisosuuspankki
POP Hammaslahi / POP Reijola / POP Joensuu / POP Liperi
P. 013 684 6700
www.poppankki.fi/pyhaselka

Aidosti lähellä ihmistä.

A-Kuivaus Oy

Jukolankatu 18 D, 80160 JOENSUU
puh. (013) 871 023 fax. (013) 871 024
joensuu@a-kuivaus.fi
www.a-kuivaus.fi

Kokonaisvaltaista Vahinkopalvelua!

Surussa kanssanne...

Surun ja menetyksen kohdatessa
haluamme tarjota lämminhenkistä,
asiantuntevaa käytännön apua
kaikissa hautajaisasioihin
liittyvissä järjestelyissä.

Joensuun Hautaustoimisto
Leo Vatanen

Yläsatamakatu 10, Joensuu
puh. (013) 223 633, (013) 802 343, päivystys 0400 271 956
Palvelemme ark. 9-17, la 7-12
leo.vatanen@elisanet.fi • www.leovatanen.fi

JOKIKONE
Teollisuuskatu 24, 80100 JOENSUU p. 010 3878 100
www.jokikone.fi

S-Etukortti
S-Förmskott
4318 7001 2845 6789
MEIKÄLÄINEN MAIJA
PKO 0649 128456

Asiakaomistajuus kannattaa
Klikkaa ja liity: www.pko.fi

PKO
SUOMALAINEN
PALVELU

BROMAN Group

LIIKE EI PYSÄHDY KOSKAAN

Autovaraosien ja -tarvikkeiden sekä
vapaa-ajan tuotteiden kauppakonserni

**Karjalaisen
Kulttuurin
Edistämissäätiö**

Oiva on nyt entistä
notkeampi sähkösoipimus.
Tutustu www.pks.fi

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
Rantakatu 29, 80100 Joensuu
Puh. 0800 98093 - www.pks.fi

PKS **Oiva** PKS

KKKK
CITYMARKET

8-21 KAUPPAKATU 8-18
www.citymarket.fi

**KONTIOLAHDEN
KUNTA**

Keskuskatu 8 81100 Kontiolahti
www.kontiolahti.fi

Ilomantsin kunta
KIITTÄÄ

*Ilomantsin taistelujen 70-
vuotisjuhlien ja 14. Divisioo-
nan perinnejuhlien järjestelyi-
hin osallistuneita yhteistyö-
kumppaneita, yhteisöjä ja
yksityisiä henkilöitä sekä
kaikkia kävijöitä.*

K SUPERMARKET

Tavallista parempi Ruokakauppa
EVÄSKONTTI Niinivaarantie 74,
p. 050 432 6727

**Keskitä!
Saat etuja.**

Yhdessä hyvä tulee.

Pohjois-Karjalan
Osuuspankit

ilomantsi

**Pohjois-Karjalan
Pelastuslaitos**

JOUSTAVAA OSAAMISTA!

Tämänkin lehden sivunvalmistus.
Puh. (013) 010 6666 086, 0500 577 173

**LIPER
LASER**

IBU WORLD CHAMPIONSHIPS BIATHLON
2015
Kontiolahti Joensuu North Karelia